

“İPƏK YOLU SİĞORTA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

Maliyyə Hesabatları

*31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il üzrə
Müstəqil Auditorun Hesabatı ilə birlikdə*

Mündəricat

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması və təsdiq edilməsi ilə bağlı rəhbərliyin məsuliyyətinin bəyanı

Müstəqil Auditorun Hesabatı

Maliyyə Hesabatları

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat.....	1
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat.....	2
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat.....	3
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat.....	4

Maliyyə hesabatları ilə bağlı qeydlər

1. Cəmiyyət haqqında məlumat əsas fəaliyyəti.....	5
2. Cəmiyyəyin əməliyyat mühiti.....	5
3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri.....	7
4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr.....	17
5. Sığorta fəaliyyəti üzrə təhlil.....	20
6. Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi.....	22
7. Amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətləri.....	22
8. İşlərin aparılması xərcləri.....	22
9. Sair gəlirlər.....	23
10. Mənfəət vergisi.....	23
11. Debitor borcları.....	23
12. Pul və pul vəsaitlərin ekvivalentləri.....	23
13. Əsas vəsaitlər və qeyri-maddi aktivlər.....	24
14. Banklara yerləşdirilmiş əmanətlər.....	25
15. Sair qısamüddətli aktivlər.....	25
16. Nizamnamə kapitalı.....	25
17. Kreditor borcları.....	25
18. Sair öhdəliklər.....	25
19. Əlaqəli tərəflər ilə əməliyyatlar.....	26
20. Əməliyyat risklərinin idarə edilməsi.....	26
21. Məcmu kapitalın və sığorta ehtiyatlarının yerləşdirilməsi, normativlərə əməl olunması vəziyyəti.....	28
22. Hesabat dövründən sonrakı hadisələr.....	36

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2023-CÜ İL TARİXİNDƏ BİTƏN İL ÜZRƏ**

Aşağıdakı bəyanat, müstəqil auditorun hesabatının 1-ci səhifəsində göstərilmiş auditorun rəyində olan vəzifələr haqqında müddəalarla birgə oxunmalıdır və "İpək Yolu Sığorta" ASC-nin (bundan sonra "Cəmiyyət") Maliyyə Hesabatları ilə əlaqədar rəhbərlik və müstəqil auditor arasında müvafiq vəzifə bölgüsünü əks etdirmək məqsədi daşıyır.

Cəmiyyətin 31 dekabr 2023-cü il tarixində bitən il üzrə maliyyə vəziyyətini, həmin ildə başa çatmış il üzrə əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və kapitalda dəyişiklikləri Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq müvafiq qaydada əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının hazırlanmasına görə rəhbərlik məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən, rəhbərlik:

- Müvafiq mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və uyğun olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsəduyğun qərarların və təxminlərin qəbul edilməsi;
- Hər hansı əhəmiyyətli kənarlaşmaların açıqlanması və Maliyyə Hesabatlarında izah edilməsi şərti ilə Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktların tələblərinə riayət olunması; və
- Əgər yaxın gələcəkdə, Cəmiyyətin normal şərtlər altında fəaliyyətini davam etdirəcəyi güman edilsə, hesabat tarixinə Maliyyə Hesabatlarının fəaliyyətin davamlılığı prinsipi əsasında hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Rəhbərlik həmçinin:

- Cəmiyyət daxilində səmərəli və yüksək səviyyəli daxili nəzarət sisteminin təşkili, tətbiqi və qorunması;
- Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatlarının Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanması və maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat uçotu sisteminin təşkil olunması;
- Mühasibat uçotunun Cəmiyyətin fəaliyyət göstərdiyi ölkədə qəbul edilmiş qanunvericilik və mühasibat uçotu standartlarına müvafiq qaydada aparılması;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Cəmiyyətin aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması və;
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanuna uyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması üçün məsuliyyət daşıyır.

31 dekabr 2023-cü il tarixində bitən il üzrə Maliyyə Hesabatları Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən 27 mart 2024-cü ildə təsdiq edilmişdir.

Niyazi İmanov
İdarə Heyətinin Sədri

Rəna Quliyeva-İmranova
Baş mühasib

KF AUDIT

Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Q. Quliyev 41. 05 iyun 2023 il tarixli AT/273 sayılı icazə

“İpək Yolu Sığorta” ASC-nin rəhbərliyinə və Cəmiyyətin idarə edilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərə Müstəqil Auditorun Hesabatı

Rəy

Biz “İpək Yolu Sığorta” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə təqdim maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan və həmin tarixdə başa çatan il üzrə mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlirlər, kapitalda dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas uçot siyasətinin və digər izahedici məlumatların xülasəsindən ibarət olan Maliyyə Hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş Maliyyə Hesabatları Cəmiyyətin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatan il üçün maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirilir.

Rəyin bildirilməsi üçün əsas

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyət rəyimizin “Maliyyə hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti” bölməsində əks etdirilir. Biz Mühəsiblər üçün Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının dərc etdiyi Peşəkar Mühəsiblərin Etika Məcəlləsinə uyğun olaraq Cəmiyyətdən asılı olmadan müstəqil şəkildə fəaliyyət göstəririk.

Vurğulanan məsələ

Rəyimizi şərtləndirmədən, biz diqqəti maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatə və kapital dəyişiklikləri haqqında hesabatə çəkirik, belə ki maliyyə hesabatlarında göstərilədiyi kimi Cəmiyyətin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə bölüşdürülməmiş mənfəəti 702,367 AZN (31 dekabr 2022-ci il tarixinə: 780,557 AZN) olmuşdur.

Maliyyə hesabatlarına görə rəhbərliyin və Cəmiyyətin idarəedilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslərin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı Maliyyə Hesabatlarını Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi, eləcə də fərqləndiricilik və yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq, əhəmiyyətli təhriflər olmayan Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması üçün rəhbərliyin zəruri hesab etdiyi daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik, Cəmiyyəti ləğv etmək və ya onun fəaliyyətini dayandırmaq istəyi yaxud bundan başqa hər hansı digər real alternativini olmadığı hallar istisna olmaqla, Cəmiyyətin öz fəaliyyətini fasiləsiz davam etdirmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, uyğun olduqda fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı məlumatların açıqlanması və fəaliyyətin fasiləsizliyi prinsipinə əsasən Maliyyə Hesabatlarının hazırlanmasına görə məsuliyyət daşıyır.

Cəmiyyətin idarəedilməsinə cavabdeh olan səlahiyyətli şəxslər Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarət üçün məsuliyyət daşıyırlar.

Maliyyə Hesabatlarının auditinə görə auditorun məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatlarında əhəmiyyətli səhvlərə yol verilmədiyinə dair kifayət qədər əminlik əldə etmək və rəyimizi özündə əks etdirən auditor hesabatının hazırlanmasından ibarətdir. Kifayət qədər əminlik dedikdə yüksək əminlik səviyyəsi nəzərdə tutulur. Lakin belə əminlik səviyyəsi Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun auditin aparılması zamanı bütün əhəmiyyətli təhriflərin aşkar olunacağına zəmanət vermir. Fırıldaqcılıq və ya səhv nəticəsində yaranan biləcək təhriflər o halda əhəmiyyətli hesab edilir ki, onlar ayrı-ayrılıqda və ya bütövlükdə Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatları əsasında istifadəçilərin qəbul etdikləri iqtisadi qərarlara təsir göstərə bilsin.

Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun aparılmış audit çərçivəsində biz auditin aparıldığı bütün müddət ərzində peşəkar mülahizələr irəli sürür və peşəkar skeptisizmi saxlayırıq. Bundan əlavə biz:

- ▶ Saxtakarlıq yaxud səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatlarının əhəmiyyətli dərəcədə təhrif edilməsi risklərini müəyyən edir və qiymətləndirir, bu risklərə qarşı audit prosedurları işləyib hazırlayır və tətbiq edir; rəyimizin bildirilməsi üçün yetərli və müvafiq əsas təmin edən audit sübutu əldə edirik. Fırıldaqcılıq nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riski səhv nəticəsində yaranan əhəmiyyətli təhriflərin aşkar edilməməsi riskindən yüksəkdir. Belə ki, fırlıdaqçılıq gizli sövdələşmə, saxtakarlıq, məlumatların bilərəkdən göstərilməməsi, təhrif edilmiş şəkildə təqdim edilməsi və ya daxili nəzarət sistemində sui-istifadə hallarını nəzərdə tutur.
- ▶ Cəmiyyətin daxili nəzarət sisteminin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, şəraitə uyğun audit prosedurlarının işlənilib hazırlanması məqsədilə audit üçün əhəmiyyətli olan daxili nəzarət sistemi üzrə məlumat əldə edirik.
- ▶ Tətbiq edilən uçot siyasətlərinin uyğunluğunu, uçot təxminlərinin və rəhbərlik tərəfindən hazırlanmış müvafiq açıqlamaların əsaslı olduğunu qiymətləndiririk.
- ▶ Fəaliyyətin fasiləsizliyi ilə bağlı rəhbərliyin mülahizələrinin uyğunluğu və əldə edilmiş audit sübutlarına əsasən Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyəti ilə bağlı əhəmiyyətli dərəcədə şübhə yarada biləcək hadisə və şərait üzrə qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmamasına dair fikir bildiririk. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu barədə nəticəyə gəldikdə, biz auditor rəyimizdə diqqəti maliyyə hesabatlarındakı müvafiq açıqlamalara cəlb etməli, belə açıqlamalar yetərli olmadıqda, rəyimizi dəyişdirməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatının tarixinədək əldə edilmiş audit sübutlarına əsaslanır. Lakin gələcək hadisə və şəraitlər Cəmiyyətin fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətini dayandırmasına səbəb ola bilər.
- ▶ Cəmiyyətin Maliyyə Hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, o cümlədən açıqlamaları və Maliyyə Hesabatlarında mövcud əməliyyatlar və hadisələrin düzgün təqdim edilməsini qiymətləndiririk.

Biz digər məsələlərlə yanaşı, planlaşdırılan audit prosedurlarının həcmi və vaxtı, əhəmiyyətli audit nəticələri, eləcə də audit prosesində müəyyən etdiyimiz daxili nəzarət sistemindəki əhəmiyyətli çatışmazlıqlar barədə məlumat təqdim edirik.

27 mart 2024-cü il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
Aktivlər			
Uzunmüddətli aktivlər			
Qeyri – maddi aktivlər	13	111,805	123,552
Torpaq, tikili və avadanlıqlar	13	52,043	66,805
Banklarda yerləşdirilmiş əmanətlər	14	7,900,000	7,900,000
Amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətləri	7	4,757,700	4,757,700
Cəmi uzunmüddətli aktivlər		12,821,548	12,848,057
Qısamüddətli aktivlər			
Mal-material ehtiyatları		3,108	1,631
Debitor borcları	11	5,495,554	5,617,301
Pul və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri	12	3,233,077	4,473,237
Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı	5	8,848,227	8,630,987
Sair qısamüddətli aktivlər	15	1,389,410	667,194
Cəmi cari aktivlər		18,969,375	19,390,350
Cəmi aktivlər		31,790,923	32,238,407
Öhdəliklər və səhmdarların kapitalı			
Səhmdar kapitalı			
Nizamnamə kapitalı	16	14,770,000	14,770,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		702,367	780,557
Cəmi kapital		15,472,367	15,550,557
Öhdəliklər			
Qısamüddətli öhdəliklər			
Kreditor borcları	17	5,635,675	6,004,989
Sair öhdəliklər	18	346,802	401,118
Cəmi qısamüddətli öhdəliklər		5,982,477	6,406,107
Uzunmüddətli öhdəliklər			
Sığorta ehtiyatları	5	10,336,079	10,281,743
Cəmi uzunmüddətli öhdəliklər		10,336,079	10,281,743
Cəmi öhdəliklər		16,318,556	16,687,850
Cəmi öhdəliklər və səhmdarların kapitalı		31,790,923	32,238,407

27 mart 2024-cü il tarixində Cəmiyyətin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Niyazi İmanov
İdarə Heyətinin Sədri

Rəna Quliyeva-İmranova
Baş mühasib

5-36-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Qeydlər	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il
Əsas əməliyyat gəlirləri:		17,034,317	20,634,525
- Birbaşa sığorta üzrə sığorta haqqları	5	16,511,678	20,526,223
-Sığorta ödənişlərində təkrarsığortaçının payı	5	517,276	63,043
-Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə komissiyon muzdlar üzrə	5	5,362	45,259
Xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi	6	162,903	(530,195)
Qiyətli kağızların faiz gəlirləri	7	289,918	127,344
Müddətli depozitlərdən faiz gəlirləri	14	237,000	319,500
Sair gəlirlər	9	2,121,069	38,315
Cəmi gəlirlər		19,845,207	20,589,489
Əsas əməliyyat xərcləri:		(16,992,964)	(17,935,935)
-Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	5	(620,160)	(184,315)
-Qaytarılan sığorta haqları üzrə	5	(2,087,949)	(226,946)
-Təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	5	(14,282,114)	(17,524,674)
-Verilmiş komissiyon muzdlar	5	(2,741)	(20,332)
İşlərin aparılması xərcləri	8	(1,821,132)	(1,700,507)
Sair xərclər		(194,584)	(25,181)
Cəmi xərclər		(19,008,680)	(19,681,955)
MALİYYƏ MƏNFƏƏTİ		836,527	907,534
Mənfəət vergisi xərci		(167,305)	(181,507)
HESABAT DÖVRÜNDƏ XALIS MƏNFƏƏT		669,221	726,027

27 mart 2024-cü il tarixində Cəmiyyətin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Niyazi İmanov
İdarə Heyətinin Sədri

Rəna Quliyeva-İmranova
Baş mühasib

5-36-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat

(Məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	Nizamnamə kapitalı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
31 dekabr 2021-ci il tarixinə	14,770,000	1,968,079	16,738,079
Səhmdar kapitalın dəyişməsi			
İl üzrə mənfəət	-	907,534	907,534
Mənfəətdən büdcəyə ayırmalar	-	(181,507)	(181,507)
Keçmiş illərin bölüşdürülməmiş mənfəətinə düzəlişlər	-	20,451	20,451
Elan edilmiş dividendlər	-	(1,934,000)	(1,934,000)
31 dekabr 2022-ci il tarixinə	14,770,000	780,557	15,550,557
Səhmdar kapitalın dəyişməsi			
İl üzrə mənfəət	-	836,527	836,527
Mənfəətdən büdcəyə ayırmalar	-	(167,305)	(167,305)
Keçmiş illərin bölüşdürülməmiş mənfəətinə düzəlişlər	-	(12,411)	(12,411)
Elan edilmiş dividendlər	-	(735,000)	(735,000)
31 dekabr 2023-cü il tarixinə	14,770,000	702,367	15,472,367

27 mart 2024-cü il tarixində Cəmiyyətin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Niyazi İmanov
İdarə Heyətinin Sədri

Rəna Quliyeva-İmranova
Baş mühasib

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

	31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatan il	31 dekabr 2022-ci il tarixində başa çatan il
Əməliyyat fəaliyyətindən pul vəsaitlərin hərəkəti		
Qəbul edilmiş sığorta və təkrarsığorta üzrə alınmış pul vəsaitləri	14,685,924	18,092,920
Ötürülmüş təkrarsığorta üzrə ödənilmiş pul vəsaitləri	(12,336,513)	(12,343,814)
Broker və agent komissiyasının ödənilməsi	-	(6,863)
Sığorta ödənişləri və qaytarılan məbləğlər	(255,572)	(455,443)
Ödənilmiş sığorta haqqları	(125,320)	(118,915)
Subroqasiya üzrə daxil olmuş pul vəsaitləri	3,134	7,768
Subroqasiya ödənişləri	(11,708)	-
Sair (xərclər)/gəlirlər	(22,500)	100,000
İşçilərə mal is və xidmət təqdim edənlərə ödənilmiş pul vəsaitləri	(1,347,130)	(1,271,012)
Müəssisənin fəaliyyətinə aid vergilərin mənfəətdən və s. ödənilməsi	(1,700,058)	(300,115)
Əməliyyat fəaliyyətində (istifadə edilən) / yaranan xalis pul vəsaitləri	(1,109,743)	3,704,526
İnvestisiya fəaliyyətindən pul vəsaitlərin hərəkəti		
Dövlət və geyri dövlət qiymətli kağızların alınması	-	(2,999,971)
Alınmış faizlər	530,993	446,845
Əsas vəsaitlərin satışından daxilolmalar	-	15,000
İnvestisiya fəaliyyətindən yaranan / (istifadə edilən) xalis pul vəsaitləri	530,993	(2,538,126)
Maliyyə fəaliyyətindən pul vəsaitlərin hərəkəti		
Dividendlərin ödənilməsi	(661,500)	(1,790,069)
Maliyyə fəaliyyətində istifadə edilən xalis pul vəsaitləri	(661,500)	(1,790,069)
Nağd pul və pul vəsaitlərinin xalis azalması	(1,240,250)	(623,669)
Nağd pul və pul ekvivalentləri ilin əvvəlinə	4,473,237	5,097,162
<i>Xarici valyutaların məzənnələrinin dəyişməsinin təsiri</i>	90	(256)
Nağd pul və pul ekvivalentləri ilin sonuna	3,233,077	4,473,237

27 mart 2024-cü il tarixində Cəmiyyətin adından imzalanmış və buraxılış üçün təsdiqlənmişdir.

Niyazi İmanov
İdarə Heyətinin Sədri

Rəna Quliyeva-İmranova
Baş mühasib

5-36-cı səhifələrdəki qeydlər hazırkı maliyyə hesabatlarının ayrılmaz tərkib hissəsidir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər*(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***1. Cəmiyyət haqqında məlumat və əsas fəaliyyəti**

“İpək Yolu Sığorta” ASC (bundan sonra – “Cəmiyyət”) 09 sentyabr 1995-ci il tarixində Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti tərəfindən dövlət qeydiyyatına, 06 yanvar 2010-cu il tarixdə Azərbaycan Respublikası Vergilər Nazirliyi tərəfindən “bir pəncərə” prinsipinə əsasən 9900002671 sayılı qeydiyyat nömrəsi ilə təkrar dövlət qeydiyyatına alınmışdır. Cəmiyyətə Maliyyə Nazirliyi tərəfindən sığorta fəaliyyəti göstərmək üçün qeydiyyat nömrəsi 1069 olan 06 iyul 2011-ci il tarixli 000454 nömrəli müddətsiz lisenziya, təkrarsığorta fəaliyyəti göstərmək üçün isə qeydiyyat nömrəsi 1069 olan 06 may 2014-cü il tarixli 080572 nömrəli müddətsiz lisenziya verilmişdir.

2018-ci ildə təkrarsığorta lisenziyanın könüllü qaydada ləğv edilməsi barədə Cəmiyyətin müraciətinə əsasən Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən Cəmiyyətin təkrarsığorta lisenziyası ləğv edilmişdir.

Cəmiyyət tərəfindən aparılan sığorta əməliyyatlarına əsasən hava nəqliyyatı vasitələrinin sığortası, əmlakın yangından və digər risklərdən sığortası, hava nəqliyyatı vasitələrinin sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası, səfər sığortası, həmçinin auditorların peşə məsuliyyətinin, daşınmaz əmlakın, sərnişinlərin fərdi qəza icbari sığorta və digər sığorta xidmətləri daxildir və Cəmiyyətin fəaliyyəti təkcə bunlarla məhdudlaşmır. Cəmiyyət 26 yanvar 2023-cü il tarixdə avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin icbari sığortası növünə verilmiş icazədən imtina etmişdir və həmin tarixdən etibarən bu növ üzrə sığorta müqavilələri bağlamır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Cəmiyyətin strukturuna daxil olan Azərbaycan Respublikası ərazisində yerləşən 11 nümayəndəliyi olmuşdur. 31 dekabr 2023-cü və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin nizamnamə kapitalında səhmdarların payı aşağıdakı kimi olmuşdur:

Səhmdarların sıyahısı	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
İki hüquqi şəxs	100%	100%
Cəmi	100%	100%

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı və faktiki fəaliyyət göstərdiyi ünvan

Cəmiyyətin hüquqi ünvanı: AZ 1000, Bakı şəhəri, Xaqani küçəsi 1.

Cəmiyyətin faktiki fəaliyyət göstərdiyi ünvan: AZ1078, Həsən Əliyev küç. 4/186.

Bu Maliyyə Hesabatları 27 mart 2024-cü il tarixində İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq olunmuşdur.

2. Cəmiyyətin əməliyyat mühiti

Cəmiyyət fəaliyyətini əsasən Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir və nəticədə, Azərbaycanın iqtisadi və maliyyə bazarlarının inkişaf etməkdə olan bazar xüsusiyyətlərinə məruz qalır.

Neft ixrac edən bir ölkə kimi və neftin dövlət büdcəsinin həcmi, eləcə də dəyəri etibarlı ilə əsas paya sahib olduğu üçün Azərbaycan iqtisadiyyatı neftin dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aslıdır. Bu səbəbdən sözügedən sahənin qiymətlərində yaranan fərqlər iqtisadiyyat üzərində böyük təsirə malikdir və neftin dəyərindəki kəskin dəyişikliklər valyuta dəyərdəndüşməsi, iqtisadiyyat və sənaye sahələrinin inkişafında ləngimələr, həmçinin pul vəsaitlərinin dövriyyəsinə yaranan qeyri-sabitlik kimi bu və ya digər makroiqtisadi faktorların mövcudluğuna gətirib çıxarır.

2014-cü ilin iyun ayının ortalarından etibarən neftin qiymətində qəfil enmə müşahidə olunmağa başladı və neft sahəsindəki gəlirlərin, dolayısı ilə illik büdcə gəlirlərinin azalması, neft istehsalatının aşağı enməsi və bu sahədə aparılan əməliyyatların dayandırılması ilə nəticələndi.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

2. Cəmiyyətin əməliyyat mühiti (davamı)

Qlobal neft qiymətlərinin aşağı səviyyədə olması, həmçinin manatın 2015-ci ildəki ikili devalvasiyası iş mühitindəki qeyri-müəyyənliyin səviyyəsini son illərdə daha da artırdı.

2017-ci ilin 12 yanvar tarixindən, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı üzən məzənnə sistemə sərbəst keçid imkanı üçün kommərsiya banklarına tətbiq etdiyi 4% məzənnə dəhlizini ləğv etdi, 2018-ci il ərzində isə manatın dəyəri sabitləşməyə başladı.

2019-cu ildə AMB-nin İdarə Heyəti faiz dəhlizinin parametrlərini 8 dəfə nəzərdən keçirdi. Ölkədə uçot dərəcəsi tədricən 9,75%-dən 7,5%-ə, faiz dəhlizinin yuxarı həddi 11,75%-dən 9,25%-ə, aşağı həddi isə 7,75%-dən 5,75%-ə endirildi.

2019-cu ildə Azərbaycanda minimum əmək haqqı və pensiya ilk dəfə yaşayış minimumunu üstələdi. 2020-ci ildə isə minimum əmək haqqında heç bir dəyişiklik olmadı. Ölkə prezidentinin müvafiq Sərəncamla 2020-ci ilin 01 yanvar tarixinə 2019-cu il üzrə Dövlət Statistika Komitəsi tərəfindən müəyyən edilən orta aylıq nominal əməkhaqqının illik artım tempinə uyğun olaraq bütün növ əmək pensiyalarının sığorta hissəsi indeksləşdirilərək 16,6 faiz artırıldı. Artım sığorta prinsipi ilə pensiya alan bütün pensiyaçıların, yəni 1 milyon 120 minə yaxın insanın pensiyasına şamil olundu.

30 yanvar 2020-ci il tarixində Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı koronavirus (COVID-19) infeksiyasının yayılmasını “ictimai səhiyyə sahəsində beynəlxalq əhəmiyyət kəsb edən fəvqəladə vəziyyət” elan etdi. 2020-ci ilin birinci yarısında qlobal iqtisadiyyata koronavirus pandemiyasının yayılması öz mənfi təsirini göstərdi.

2020-ci ilin iyun-iyul aylarına doğru bir çox ölkə pandemiyanın yayılmasının azaldığına dair göstəricilər nümayiş etdirməyə başlasa da, dünyada pandemiyanın zirvəsi 2020-ci ilin iyun-iyul aylarında baş verdi və nəticədə məhdudiyətlə bağlı tədbirləri daha da sərtləşdi. Qapanmalar və karantin tədbirləri pərakəndə satış, nəqliyyat, səyahət, iaşə, otel, əyləncə və digər bir çox müəssisənin bağlanması ilə nəticələndi. Beynəlxalq ticarət də əhəmiyyətli dərəcədə azaldı. Eyni zamanda neft qiymətləri ciddi şəkildə dəyər itirdi, lakin dövrün sonunda qiymətlər nisbətən stabilləşməyə başladı. Həyata keçirilən tədbirlər yeni koronavirus hadisələrinin tədricən azalmasına səbəb oldu və 2020-ci ilin avqust ayına qədər Azərbaycan Respublikası hökuməti daxil olmaqla bir çox hökumətlər məhdudiyətləri azaltmağa başladı. 2020-ci ilin dekabr ayında pandemiya ilə bağlı məhdudiyətlərin yenidən sərtləşdiyi müşahidə olundu. Dünya və ölkə üzrə maliyyə və əmtəə bazarlarında qeyri-sabitlik artmaqda davam etdi. 2022-ci ildə pandemiyanın yayılmasının azalması nəticəsində bir çox məhdudiyətlərin aradan qaldırılması iqtisadiyyatda müsbət dəyişikliklərə səbəb olsa da, dünyada baş verən iqtisadi, siyasi və ekoloji hadisələr maliyyə bazarlarında vəziyyətin qeyri-stabil qalmasına zəmin yaratdı. Rəhbərlik mövcud vəziyyətin Cəmiyyətin fəaliyyətinə mümkün təsirlərini izləməyə davam edəcəkdir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri**Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası**

Cəmiyyətin hazırkı Maliyyə Hesabatları Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq hazırlanmışdır. Maliyyə Hesabatlarının hazırlanmasında istifadə olunmuş əsas mühasibat qaydaları aşağıdakılardır. Əgər başqa qaydalar göstərilməyibsə, bu qaydalar davamlı olaraq hesabatın bütün hissələrinə aid edilmişdir.

Fasiləsizlik prinsipi

Maliyyə Hesabatları Cəmiyyətin yaxın gələcəkdə fəaliyyətini normal şərtlər altında davam etdirəcəyi ehtimalı nəzərə alınaraq hazırlanmışdır.

Rəhbərlik hesab edir ki, Cəmiyyət yaxın gələcəkdə ləğv olunacağına, habelə fəaliyyətini dayandırmağa və ya Azərbaycan Respublikasının Qanunları və ya normativ aktları əsasında kreditorlara qarşı müdafiə axtarışına istək və ya ehtiyac olmadan fəaliyyətini davam etdirəcək.

Buna görə, aktivlər və öhdəliklər adi fəaliyyətin gedişində Cəmiyyətin aktivləri reallaşdırmaq və öhdəlikləri yerinə yetirmək qabiliyyətinə malik olduğu fərziyyəsi ilə hesabatlarda əks etdirilmişdir. Bəzi fərdi maliyyə hesabatları standartları, Rəhbərlik tərəfindən Cəmiyyətin davamlılıq prinsipinə dair dəyərləndirmənin aparılması üzrə konkret tələbləri nəzərə alınmalı olan müəyyən məsələləri və daimilik prinsipi ilə əlaqədar bir sıra açıqlamaların hesabatlara daxil edilməsini əhatə edir.

Davamlılıq prinsipi təxminlərin Rəhbərlik tərəfindən dəyərləndirilməsi zamanı naməlum olan gələcək hadisələr və ya şərtlər üzrə müəyyən fərziyyələrin edilməsi vacibdir.

Əməliyyat valyutası

Hazırkı Maliyyə Hesabatlarındakı məbləğlər Azərbaycan Manatı ilə (“AZN”) əks olunmuşdur. Azərbaycan Manatı Azərbaycan Respublikasının rəsmi valyutasıdır.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə xarici valyuta qalıqlarının çevrilməsində istifadə olunan əsas valyuta məzənnələri: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN (31 dekabr 2022-ci il: 1 ABŞ dolları = 1.7000 AZN).

Təqdimatın əsasları

Maliyyə Hesabatları aşağıda göstərilmiş mühasibat uçotu prinsiplərində başqa cür qeyd olunmayıbsa (məsələn, müəyyən maliyyə alətləri ədalətli dəyər prinsipi ilə ölçülür) tarixi dəyər prinsipinə əsasən hazırlanmışdır. İlkin alış dəyəri adətən aktivlərin mübadilə edilə biləcəyi ədalətli dəyərə əsaslanır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)

Ədalətli dəyər- qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında aparılan əməliyyatlarda aktivin satılması zamanı alınan və ya öhdəliyin köçürülməsi zamanı ödənilən qiymətdir.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə üçün məlumatların müşahidə edilə bilmə dərəcəsinə və bütünlüklə ədalətli dəyərin müəyyən olunmasında məlumatların əhəmiyyətinə əsaslanaraq müxtəlif iyerarxik kateqoriyalara bölünür:

- 1-ci səviyyə - ədalətli dəyər eyni aktivlər/öhdəliklərin aktiv bazardakı mövcud qiymətindən (dəyişdirilməmiş) əldə edilir.
- 2-ci səviyyə - ədalətli dəyər 1-ci səviyyədə göstərilən mövcud qiymətlərdən fərqli olaraq aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (məs., qiymətlər) və ya dolay yolla (qiymətlərdən əldə olunan) müşahidə edilə bilən məlumatlardan əldə olunur.
- 3-cü səviyyə - ədalətli dəyər müşahidə edilən bazar məlumatlarına əsaslanmayan (müşahidə edilə bilinməyən məlumatlar) aktiv və öhdəliklər üçün məlumatları özündə əks etdirən qiymətləndirmə mexanizmlərindən əldə olunur.

İlkin dəyər

Alış tarixinə aktivi almaq üçün ödənilmiş pul vəsaitləri və ya pul vəsaitləri ekvivalentlərinin məbləğini və yaxud verilmiş digər resursların ədalətli dəyərini əks etdirir və əməliyyat xərclərini ehtiva edir.

Amortizasiya olunmuş maya dəyəri

Əsas məbləğin qaytarılmasını çıxmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla maliyyə alətinin ilkin tanındığı məbləğdir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri ayrıca göstərilmir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatın müvafiq maddələrinin balans dəyərinə daxil edilir.

Effektiv faiz dərəcəsi metodu

Maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində bölüşdürülməsi metodudur. Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər xaric olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərinə diskontlaşdırın dəqiq dərəcədir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**Əsas əməliyyat gəliri**

Əsas əməliyyat gəliri hesablama metodu əsasında tanınır və tanınma alıcı ilə müqavilənin bağlandığı andan başlanır.

Digər gəlirlər

Digər gəlirlər aidiyyəti əməliyyatlar başa çatdıqda gəlirin kreditinə yazılır Əməliyyat xərcləri və digər xərclər adətən mallar alındıqda və ya xidmətlər yerinə yetirildikcə hesablama metodu ilə qeyd olunur.

Pul və pul vəsaitlərinin ekvivalentləri

Nağd pul və onların ekvivalentlərinə ilkin ödəniş müddəti üç aydan çox olmayan bankdakı əmanətlər və digər qısamüddətli yüksək likvidli investisiyalar daxildir. Pul və onların ekvivalentləri effektiv faiz metodundan istifadə etməklə amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə uçota alınır. Məhdud qalıqlar pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərindən silinir. Ödəniş tarixindən sonra ən azı on iki ay ərzində öhdəliyi yerinə yetirmək üçün dəyişdirilə və istifadə edilə bilməyən qalıqlar digər uzunmüddətli aktivlərə daxil edilir. Pul vəsaitlərinin ekvivalentlərinə hesabat ilinin sonunda xalis pul və onların ekvivalentlərinə əlavə edilən hər-hansı bank overdraft da daxildir.

Banklara yerləşdirilmiş əmanətlər

Banklara yerləşdirilmiş əmanətlər qarşı tərəfə pulun birbaşa verilməsindən yaranır Banklara yerləşdirilmiş əmanətlər pul vəsaiti qarşı tərəfə ödəmə şəklində verildikdə qeydə alınır.

Amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətləri

Cəmiyyət ödəniş tarixinədək saxlanılan portfelində Yalnız Əsas Məbləğ və Faizlərin Ödənişi (YƏMFÖ) meyarına uyğun olmayan borc alətləri yoxdur. Bu səbəbdən Cəmiyyət bütün bu alətləri amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətləri kimi təsnifləşdirmişdir.

Alınacaq vəsaitlər və qabaqcadan ödəmələr

Alınacaq vəsaitlər sığortalanan şəxslərdən alınacaq birbaşa sığorta haqlarından təkrarsığortanı və riski başqa tərəfə verən şirkətdən alınacaq sığorta mükafatlarından və iddialar üzrə riskin digər tərəfə transferi nəticəsindən debitor borclarından və digər vəsaitlərdən ibarətdir. Alınacaq vəsaitlər sığorta müqaviləsi bağlandığı tarixdə qeydə alınır və xidmətlər göstərildiyi zaman mənfəət və zərər hesabatına yazılır. Qabaqcadan ödəmələr ödəmə tarixində qeydə alınır və xidmətlər yerinə yetirildikdə mənfəət və ya zərər hesabatına daxil edilir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər*(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)****Torpaq, tikili, avadanlıqlar və köhnəlmə**

Aktiv kimi tanınan torpaq, tikili və avadanlıqlar obyektə əldə olunan zaman ilkin dəyəri əsasında tanınır. “İlkin dəyər” ödənilmiş pul və ya pul ekvivalentlərinin məbləğində və ya ödənilmiş hər hansı digər əvəzləndirilmənin ədalətli dəyərində bərabərdir. Əsas vəsaitlər yığılmış köhnəlmə və hər hansı qiymətdən düşmə çıxılmaqla ilkin dəyərlər tanınır (“ilkin dəyər modeli”). Torpaq istisna olmaqla əsas vəsaitlərin köhnəlməsi “azalan qalıq metodu” əsasında aktivlərin illik köhnəlmə dərəcələrini istifadə etməklə hesablanır:

Əsas vəsaitlərin kateqoriyası	İllik köhnəlmə üzrə faiz dərəcəsi
Maşın və avadanlıqlar	20%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Hesablama texnikası	25%
Digər aktivlər	20%

Hər bir maliyyə ilinin sonunda aktivlərin qiymətdən düşmə zərərini müəyyən etmək üçün ilkin dəyərə əsaslanan balans dəyəri ilə bərpa oluna bilən dəyəri ilə müqayisə edilir. Əgər balans dəyəri bərpa oluna bilən dəyərindən artıq olsa bu iki dəyər arasındakı fərq mənfəət və ya zərər haqqında hesabat əsas vəsaitlərinin dəyərsizləşməsindən yaranan xərc kimi göstərilməklə balans dəyəri bərpa oluna bilən dəyərə qədər silinir.

Qeyri-maddi aktivlər və amortizasiya

Qeyri-maddi aktivlər aşağıdakı meyarlara cavab verdikdə tanınır:

- Bu aktiv fiziki formata malik olmayan qeyri-monetar aktiv olmalıdır;
- Ayrıcə tanınmalıdır;
- Müəssisə aktiv üzərində nəzarət imkanına malik olmalıdır ;
- Gələcəkdə iqtisadi səmərələr yaratmalıdır;
- Gələcəkdə iqtisadi səmərələrin müəssisəyə daxil olacağı ehtimalı olmalıdır;
- Aktivin dəyəri etibarlı qiymətləndirilməlidir.

Bu meyarlardan hər hansı yerinə yetirilmədikdə xərclər qeyri-maddi aktiv kimi deyil, onların yarandığı dövrün xərcləri kimi tanınır. Qeyri-maddi aktivlərin tanınması onların ilkin dəyəri əsasında aparılır. Cəmiyyət ilkin tanınmadan sonra qeyri-maddi aktiv amortizasiya çıxılmaqla ilkin dəyər ilə uçota alır (“ilkin dəyər modeli”) Qeyd etmək lazımdır ki, faydalı istifadə müddətinə malik qeyri-maddi aktivlər istifadə müddətinə görə amortizasiya olunur, faydalı istifadə müddətləri qeyri-müəyyən olan qeyri-maddi aktivlər isə illik 10% tətbiq edilməklə “azalan qalıq metodu” ilə amortizasiya olunur. Bundan əlavə balans dəyəri təyin edilmiş ədalətli dəyərlə müqayisə edilməli və ədalətli dəyəri balans dəyərindən əhəmiyyətli dərəcədə aşağı olduqda, balans dəyərindən qiymətdən düşmə zərəri çıxılmalıdır. Aktiv qiymətdən düşmüş olduqda, ona amortizasiyasının standart qaydalarının tətbiq edilməsi davam etdirilməlidir.

Mal-material ehtiyatları

Mal-material ehtiyatları maya dəyəri ilə xalis satış dəyərindən ən aşağı olan dəyerdə qeydə alınır. Mal-material ehtiyatlarının maya dəyəri “İlkin alış qiyməti” metodu ilə müəyyən edilir. Hazır məhsul və başa çatdırılmamış tikinti işlərinin maya dəyərində borc vəsaitləri üzrə xərclər istisna olmaqla, xammal, birbaşa işçi qüvvəsi, digər birbaşa xərclər və müvafiq istehsal xərcləri (normal iş həcmində əsasən) daxildir. Xalis satış dəyəri işin başa çatdırılma və satış xərcləri çıxılmaqla, fəaliyyətin adi gedişində təxmin edilən satış qiymətidir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**Mənfəət vergisi**

Mənfəət vergisi xərcləri cari vergilərdən və təxirə salınmış vergilər üzrə xərclərdən ibarətdir.

Cari mənfəət vergisi – balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələrini istifadə etməklə dövr üzrə gözlənilən vergiyə cəlb olunan mənfəət əsasında hesablanır. Hesabatdakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyi (müvəqqəti fərqlər) və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə (daimi fərqlər) vergi mənfəəti hesabatdakı mənfəətdən fərqlənir.

Təxirə salınmış mənfəət vergisi – cari və keçmiş dövrlərin maliyyə hesabatlarında tanınan əməliyyat və hadisələrin qiymətləndirilmiş gələcək vergi nəticələridir. Təxirə salınmış vergi ilə mühasibat qeydidir ki müvəqqəti fərqlər üzrə nəticələnmə biləcək uçot mənfəəti və vergi mənfəəti arasında mövcud olan əlaqə ilə bağlı istənilən təhrifin aradan qaldırılması təsvir edir.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri – vergi tutulan müvəqqəti fərqlər ilə əlaqədar gələcəkdə ödənilməli olan mənfəət vergisinin məbləğidir. Vergi tutulan müvəqqəti fərqlərin mövcud olduğu yerlərdə vergi xərci nəzərdə tutulan gələcək vergi xərci vasitəsilə artırılır və öhdəlik kimi mühasibat balansında tanınır.

Təxirə salınmış vergi aktivləri – çıxılan müvəqqəti fərqlərin nəticəsi kimi yaranan və gələcək dövrlərdə əvəzi alınmalı olan mənfəət vergisi məbləğləridir.

Təxirə salınmış vergi öhdəlikləri və aktivlərinin qiymətləndirilməsi – aktivin realizasiya olunacağı və ya öhdəliyin yerinə yetiriləcəyi dövrdə tətbiq edilməsi gözlənilən balans hesabatı tarixinə qüvvədə olan vergi dərəcələri əsasında qiymətləndirilməlidir. Lakin balans hesabatı tarixinə hökümət gələcək illərdə vergi dərəcəsini dəyişəcək qanunvericilik aktlarını qəbul edərsə bu zaman gələcəkdə qüvvədə olacaq dərəcə istifadə olunmalıdır

Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa mənfəət və ya zərər hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar bağlı təxirə salınmış vergilər səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

İnvestisiyalar

Digər müəssisələrin qiymətli kağızlarına və aktivlərinə qısamüddətli və uzunmüddətli investisiyalar ilkin dəyər və ehtimal edilən satış dəyərindən daha az olan dəyərlə tanınır.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktivini və ya maliyyə öhdəliyini, ilk öncə ədalətli dəyərdə, həmçinin əldə edilməsinə və buraxılmasına birbaşa aid olan mənfəət və ya zərər, əməliyyat xərcləri ilə ədalətli dəyərdə olmayan predmet üzrə ölçülür. İlkin tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlkin tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri (“standart şərtlərlə həyata keçirilən” alış və satışlar) Cəmiyyətin maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

İlkin tanımada maliyyə aktivi amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə (“DMGƏD”) ölçülmüş dəyərdə və ya mənfəət və ya zərər hesabına ədalətli dəyərdə (“MZHƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZHƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- Müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZHƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGƏD-də ölçülür:

- Həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Cəmiyyət ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Cəmiyyət amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZHƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Cəmiyyət maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirir, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

Portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**Maliyyə alətlərinin təsnifatı**

- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Cəmiyyətin rəhbərliyinə necə çatdırılır;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerləri necə mükafatlandırılır – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdırımı; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Cəmiyyətin məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Maliyyə alətlərinin yenidən təsnifi

Maliyyə aktivləri Qrupun maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonra dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmalarından sonra yenidən təsnifləşdirilir. Yenidən təsnifat perspektiv təsirə malikdir

Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi – GKZ üzrə kredit zərəri ehtiyatı

Cəmiyyət AD və DMGƏD ilə ölçülmüş borc alətləri və kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə GKZ-u perspektiv əsasda ölçür. Cəmiyyət GKZ-u ölçür və hər hesabat dövrünə kredit zərəri üzrə ehtiyatı tanıyır. GKZ ölçülməsi: (i) mümkün nəticələrin bir sıra qiymətləndirilməsi ilə təyin olunan qərəzsiz və ehtimallı məbləğini (ii) pul vəsaitlərinin müddət dəyərini və (iii) keçmiş hadisələr, gələcək şərtlər və gələcək şəraitin proqnozları barədə hər bir hesabat dövrünün sonunda qeyri-adekvat xərc və səy olmadan mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən məlumatları əks etdirir.

AD ilə ölçülmüş borc vəsaitləri GKZ üzrə ehtiyat çıxılmaqla maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında göstərilir. Kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri üçün, GKZ üzrə ayrı ehtiyat, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında öhdəlik olaraq tanınır. DMGƏD-də borc alətləri üçün GKZ üzrə ehtiyat çıxılmaqla amortizasiya dəyərindəki dəyişiklik, mənfəət və ya zərər və digər qalıq dəyərindəki dəyişiklik isə DMG-də gəlirlər DMGƏD borc alətləri üzrə zərərlər çıxılmaqla tanınır.

Dəyərsizləşmədə “Sadələşdirilmiş yanaşma”

Müəssisələrə ticarət debitor borcları, müqavilə aktivləri və lizinq debitor borcları üçün sadələşdirilmiş yanaşma tətbiq etməyə imkan verir. Sadələşdirilmiş yanaşma, müəssisələrə kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artımını müəyyənləşdirmədən bütün bu aktivlər üzrə ömürlük gözlənilən zərərləri tanımağa imkan verir. Müəyyən uçot siyasəti seçimlərinə tətbiq olunur:

- Debitor borcları və əhəmiyyətli bir maliyyələşdirmə komponenti olmayan müqavilə aktivləri üçün ömürlük gözlənilən zərər ehtiyatını tanımaq tələb olunur (yəni müəssisə həmişə sadələşdirilmiş yanaşma tətbiq etməlidir).

Digər ticarət debitor borcları, digər müqavilə aktivləri, əməliyyat lizinqi debitor borcları və maliyyə lizinqi debitor borcları üçün bu, hər bir aktiv növü üçün ayrıca tətbiq oluna bilən uçot siyasəti seçimidir (lakin müəyyən bir növün bütün aktivlərinə aiddir)

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda GKZ üzrə ehtiyatın təqdim edilməsi**

GKZ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı kimi təqdim olunur:

- amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla;
- kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri: ümumiyyətlə, ehtiyat kimi;
- maliyyə aləti həm çıxarılmış, həm də istifadə edilməmiş komponentdən ibarət olduğu halda və Cəmiyyət, kredit öhdəliyi komponenti üzrə GKZ-ni çıxarılmış komponentdən ayrı olaraq müəyyən edə bilmədiyi halda: Cəmiyyət hər iki komponent üzrə birgə zərər ehtiyatı təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ yerinə yetirilmiş komponentin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla təqdim edilir. Çıxarılmış komponentin ümumi məbləği üzrə zərər ehtiyatının hər hansı bir hissəsi ehtiyat kimi təqdim olunur; və

DMGƏD-də ölçülən borc alətləri: aktivlərin qalıq məbləği onların ədalətli dəyəri olduğu üçün, heç bir zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır. Bununla yanaşı, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatının bir hissəsi kimi tanınır.

Maliyyə aktivlərinin silinməsi

Cəmiyyət bütün praktiki bərpaetmə söylərini tükətdikdə və bərpa etmək üçün ağlabatan bir gözləntinin olmadığı qənaətinə gəldikdə, maliyyə aktivləri tamamilə və ya qismən silinir. Silinmələr tanınmanın dayandırılmasını əks etdirir. Cəmiyyət, müqaviləyə əsasən ödənilən məbləğləri bərpa etmək istədiyi halda, hələ də icra fəaliyyətinə məruz qalan maliyyə aktivlərini silə bilər; lakin bərpa üçün ağlabatan gözlənti yoxdur.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Cəmiyyət aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Cəmiyyət maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə əlavə məhdudiyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Maliyyə öhdəlikləri**Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasının dayandırılması**

Maliyyə öhdəliklərinin tanınması yalnız və yalnız Cəmiyyət öz ödəniş öhdəliyini yerinə yetirdikdə, belə öhdəlik ləğv olunduqda, yaxud müddəti başa çatdıqda dayandırılır. Mövcud maliyyə öhdəliyi tam başqa şərtlərlə eyni kreditörün təqdim etdiyi digər öhdəliklə əvəzlənsə, yaxud mövcud öhdəliyə əhəmiyyətli düzəlişlər edilərsə, belə əvəzləmə və ya düzəliş ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir. Tanınması dayandırılmış maliyyə öhdəliyinin balans dəyəri ilə öhdəliklər üzrə ödənilmiş və ödəniləcək məbləğlər arasındakı fərq mənfəət və zərər uçotunda tanınır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi**

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktivini realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüquqi qüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedişində (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabiliyyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

Qiymətləndirilmiş öhdəliklər

Gələcəkdə yaranacaq öhdəlik ehtimal edildikdə bu ehtimal yarandığı andan bəri qeyd edilmiş öhdəlik qiymətləndirilmiş öhdəlik kimi tanınır.

Sığorta əməliyyatları

Sığorta haqqı – riskərin qəbul edilməsi və ya bölüşdürülməsi müqabilində sığorta qanunvericiliyinə uyğun olaraq sığorta müqaviləsində nəzərdə tutulan qaydada sığortalının sığortaçıya ödəməli olduğu pul məbləğidir.

Baza sığorta haqqı – sığorta müqaviləsi üzrə hesablanmış sığorta haqqından həmin müqavilənin bağlanması üzrə göstərilən vasitəçilik xidməti üçün komissiyon muzzdu (hesablanmış sığorta haqqının 15%-dən çox olmamaqla) çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Qazanılmamış sığorta haqqı – sığorta haqqının sığorta təminatının qüvvədə olma müddətinin hesablama tarixindən sonrakı dövrünə aid olan hissəsidir.

Qazanılmış məcmu sığorta haqqları – hesabat dövrü ərzində bağlanmış sığorta (təkrarsığorta) müqavilələri üzrə hesablanmış məcmu sığorta haqlarının və hesabat dövrünün əvvəlinə qazanılmamış sığorta haqları ehtiyatını çıxıldıqdan sonra qalan məbləğdir.

Sığorta ödənişi – sığorta hadisəsi baş verdikdə qanunvericiliyə həmçinin sığorta müqaviləsinə uyğun olaraq sığortaçı tərəfindən ödənilən maliyyə kompensasiyasıdır.

Sığorta ehtiyatları

Uzunmüddətli öhdəliklər ehtiyatı (riyazi ehtiyatlar) – hesabat tarixinə qədər baş verməmiş lakin sığorta (təkrarsığorta) müqaviləsinin qüvvədə olma müddətində gələcəkdə baş verməsi mümkün ola bilən sığorta ödənişlərinin verilməsi ilə bağlı sığortaçının (təkrarsığortaçının) öhdəliyini ifadə edir.

Zərərlər ehtiyatı – yekun zərərlər üçün hesablamaları əks etdirir. Zərərlər ehtiyatına bildirilmiş lakin tənzimlənmiş zərərlər ehtiyatı (BTZE) və baş vermiş lakin bildirilməmiş zərərlər ehtiyatı (BVBZE) daxildir. İddialara bağlı xərclərin tənzimlənməsi üzrə hesablamalar hər iki ehtiyata (BTZE) və (BVBZE) daxil edilir. BTZE sığortaçıya bildirilmiş lakin hesabat tarixinə qədər tənzimlənmiş hər bir tələb üzrə hesablanır. BVBZE verilmiş sığorta ödənişlərinə əsasən hesabat tarixinə üçbucaq metodu ilə hesablanmış BVBZE hesabat tarixinə hesablanmış BTZE-nin 25%-i və hesabat tarixindən əvvəlki 4 rüb ərzində qazanılmış məcmu sığorta haqlarının 2.5%-nin böyük olanı əsasında hesablanır. Yekun düzəlişlər yarandıqları dövr üzrə mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda əks olunur.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər*(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)***3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)****Təkrarsığorta**

Təkrarsığorta sığortaçının sığorta müqaviləsi üzrə sığortaladığı və ya təkrarsığortaladığı riskərin bütövlükdə, yaxud bir hissəsinin sığorta qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş qaydada təkrarsığortaçı ilə bölüşdürülməsi və ya təkrarsığortaçıya ötürülməsidir. Cəmiyyət biznesin normal gedişində təkrarsığorta üzrə riskləri digər şirkətə verir. Lakin risk və təkrarsığortanın digər tərəfə verildiyi təkrarsığorta müqavilələri Cəmiyyəti sığortalanan şəxslər qarşısındakı öhdəliklərindən azad etmir. Aktivlərin təkrarsığortasına ödənilmiş iddialar üçün təkrarsığorta şirkətlərindən debitor borcları, o cümlədən, zərərləri tənzimləyən iddialar və Cəmiyyətə verilən sığorta mükafatları daxildir. Təkrarsığorta üzrə kredit borclar təkrarsığortaçıya təkrarsığorta ödənişlərinin köçürülməsi üzrə Cəmiyyətin öhdəliyidir və Cəmiyyətin təkrarsığorta halları ilə bağlı iddialarındakı payıdır. Təkrarsığortalar tərəfindən ödəniləcək vəsaitlər təkrarsığorta siyasəti ilə bağlı iddia öhdəliyinə münasib şəkildə hesablanır. Sığorta riskini digər tərəfə verməyən təkrarsığorta müqavilələri birbaşa balansda əks edilir və digər alınacaq vəsaitləri və ya ödəniləcək vəsaitləri maddəsinə daxil edirik. Depozit aktivlər və ya öhdəliklər ödənilmiş və ya alınmış məbləğdən dəqiq müəyyənləşdirilmiş sığorta haqları və ya təkrarsığortalanan şəxs tərəfindən tutulmalı haqlar çıxılmaqla tanınır.

Xalis əldə etmə gəlirləri

Cəmiyyət bağlanmış sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə daxil olan sığorta müfatlarına görə komissiyalar ödəyir və təkrarsığortaçıya verilən riskər üzrə köçürülmüş sığorta mükafatlarına görə komissiyalar alır. Bu növ komissiya mənfəət və ya zərər haqqında hesabatda sığorta fəaliyyəti bölməsində qeyd alınır.

Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan xidmətlər

Sığorta ilə bağlı olmayan xidmətlər birbaşa balansda hesablanaraq riskin köçürülməsi əməliyyatları əks etdirir. Aktiv və ya öhdəlik geri ödənilmiş məbləğlər və tutulmuş hər hansı komissiyalar çıxılmaqla alınmış məbləğlər ilə tanınır.

Xarici valyuta əməliyyatı

Cəmiyyətin əməliyyat valyutası manatdır. Xarici valyutada olan monetar maddələr (kassa qalığı hesab qalığı debitor borclar kredit borclar öhdəliklər və s.) Cəmiyyətin balans hesabatının bağlandığı tarixə olan valyuta məzənnəsindən istifadə etməklə hesabat verdiyi valyutaya dəyişilir. Xarici valyutada olan maya dəyəri ilə qiymətləndirilən qeyri-monetar maddələr tanınmış maya dəyəri nəticəsində ilkin əməliyyatın aparıldığı zaman mövcud olan valyuta məzənnəsi istifadə olmaqla çevrilir. Xarici valyuta olan ədalətli dəyər ilə qiymətləndirilən (və ya yenidən qiymətləndirilmiş) qeyri-monetar maddələr ədalətli dəyər müəyyən edilən (və ya yenidən qiymətləndirmə aparılan) günə olan valyuta məzənnəsi istifadə olunmaqla çevrilir.

Xarici valyuta ilə ifadə olunmuş monetar maddələr ilə əlaqədar yaranan məzənnə fərqləri mənfəət və ya zərər haqqında hesabat vasitəsilə mühasibat uçotuna daxil edilir. Qeyri-monetar maddələrlə bağlı digər mənfəət və ya zərərin mənfəət və ya zərər haqqında hesabat vasitəsilə tanındığı hallarda yaranan məzənnə fərqləri də həmçinin bu hesablara daxil edilir. Mənfəət və ya zərərlər kapital vasitəsilə tanındığı hallarda müvafiq olaraq məzənnə fərqləri də həmçinin kapital vasitəsilə tanınır.

Xarici valyuta balansında istifadə olunan əsas dərəcə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının (ARMB) rəsmi məzənnələri əsasında aşağıda göstərilib:

	31 dekabr 2023-cü il	31 dekabr 2022-ci il
1 ABŞ dolları/AZN	1,7000	1,7000
1 avro/AZN	1,8766	1,8114

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

3. Maliyyə hesabatlarının hazırlanmasının əsası və mühüm mühasibat uçotu prinsipləri(davamı)**İşçi heyəti ilə bağlı xərclər və aidiyyəti ayırmalar**

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq Cəmiyyət işçilərin əmək haqlarından məcburi social sığorta haqları tutur və onları Dövlət Social Müdafiə Fonduna köçürür. Budan əlavə bu tip təqaüd sistemi işəgötürən tərəfindən işçilərin əmək haqqı fondunun müəyyən faizi kimi Dövlət Social Müdafiə Fonduna məcburi social sığorta haqları ayırmalarını nəzərdə tutur. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər Dövlət Social Müdafiə Fondu tərəfindən yerinə yetirilir. Cəmiyyət Dövlət Social Müdafiə Fondunun qaydalarından əlavə ümumi əmək haqqı ödənişlərini faizi kimi hesablanmış işçilər tərəfindən cari yardımları tələb edən pensiya ilə bağlı hər hansı fərdi qaydalara mali deyildir. Bundan başqa, Cəmiyyətdə hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Səhmdar kapitalı

Səhmdar kapitalı ilkin dəyər ilə tanınır. Səhmdarların pulu vəsait şəklində deyil aktiv və ya başqa formada kapitala əlavələr etdikdə onların dəyəri əməliyyatın aparıldığı tarixə ədalətli dəyər ilə qeydə alınır.

Cəmiyyətin 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 14,770,000 AZN (31 dekabr 2022-ci il: 14,770,000 AZN) məbləğində nizamnamə kapitalı mövcud olmuşdur.

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr

Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlikdən hesabat dövründə aktivlərin, öhdəliklərin, gəlirlərin, xərclərin və şərti öhdəliklərin açıqlanmasına təsir edən mülahizələr, qiymətləndirmələr və fərziyyələr etməsini tələb edir.

Sahibkarlıq fəaliyyətinə xas olan qeyri-müəyyənliklər nəticəsində Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq maliyyə hesabatlarında bir çox məqamlar dəqiq ölçülə bilməz, ancaq fərziyyə edilə bilər. Fərziyyələrə Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı mövcud olan son məlumatlara əsaslanan mülahizələr daxildir. Bununla birlikdə, mövcud dəyişikliklər və gələcək hadisələr barədə fərziyyələr bazarın dəyişməsi və ya Cəmiyyətin nəzarətindən kənar vəziyyətlər səbəbindən dəyişə bilər. Belə dəyişikliklər baş verdikdə onlar fərziyyələrdə əks olunur.

Ən əhəmiyyətli qiymətləndirmələr əmlak, tikili və avadanlıqların köhnəlmə müddəti, qeyri-maliyyə və maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsi, maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri, vergi və qanuni şərtlər üçün ehtiyat və təxirə salınmış vergitutma ilə əlaqədardır. Faktiki nəticələr bu fərziyyələrdən fərqli ola bilər.

Mühakimə

Cəmiyyətin uçot siyasətini tətbiq edərkən rəhbərlik, Maliyyə Nazirliyi və Mərkəzi Bankın normativ sənədlərinə və digər qanunvericilik aktlarına uyğun olaraq əvvəlcədən maliyyə hesabatlarında tanınan məbləğlərə ən əhəmiyyətli təsir göstərən qiymətləndirmələrə əlavə olaraq aşağıdakı mühakimələri etmişdir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr(davamı)**Fəaliyyətin fasiləsizliyi**

Rəhbərlik, Cəmiyyətin yaxın gələcəkdə işini davam etdirəcəyini güman edir. Bu qərarı qəbul edərkən rəhbərlik Cəmiyyətin cari niyyətlərini və maliyyə vəziyyətini nəzərə aldı. Rəhbərlik, Cəmiyyətin baş ofisindən davamlı dəstək almaqla birgə, yaxın gələcəkdə aktivlərin fasiləsiz fəaliyyətinin davam etdirə biləcəyinə inanır. Bu şərtlər Cəmiyyətin növbəti on iki ay ərzində davamlı olaraq davam edə biləcəyini göstərir.

Əməliyyatların həcmi və Cəmiyyətin debitor borclarını nəzərə alaraq, normal fəaliyyət dövründə aktivlərini reallaşıdır və öhdəliklərini yerinə yetirə biləcəkdir. Bu maliyyə hesabatlarında, aktivlərin və öhdəliklərin balans dəyərində düzəlişləri, gəlirlər və xərclər barədə məlumatı və maliyyə vəziyyətinin təsnifatı haqqında hesabatı daxil etməz və belə düzəlişlər əhəmiyyətli ola bilər.

Əlaqəli tərəflərin əməliyyatlarının ilkin tanınması

Normal iş dövründə Cəmiyyət əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar həyata keçirir. Əməliyyatların bazar və ya bazar olmayan faiz dərəcələri ilə qiymətləndirildiyi və bu cür əməliyyatlar üçün aktiv bazar olmadığı müəyyən edilərkən mühakimə tətbiq edilir. Qərar üçün əsas, əlaqəsi olmayan tərəflərlə oxşar əməliyyatlar üçün qiymət və effektiv faiz təhlilləridir.

Əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərin faydalı istifadə müddəti

Cəmiyyət torpaq, tikili, avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin qalan faydalı istifadə müddətini ən azı hər maliyyə ilinin sonunda qiymətləndirir. Gözləntilər əvvəlki hesablamalardan fərqli olarsa, mühasibat qiymətləndirməsində dəyişiklik kimi uçota alınır. Bu qiymətləndirmələr torpaq, tikili, avadanlıqların və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərinin miqdarına, həmçinin də mənfəət və zərər hesablarında tanınan köhnəlmə və amortizasiyaya əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər.

Əsas vəsaitlərin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət hər hesabat tarixində aktivin dəyərdən düşə biləcəyinə dair hər hansı bir əlamətin olub olmadığını qiymətləndirir. Belə dəyərsizləşmə əlaməti varsa, Cəmiyyət aktivin bərpa edilə bilən dəyərini qiymətləndirir. Aktivin bərpa edilə bilən dəyəri, aktivin və ya pul yaradan vahidinin ədalətli dəyərindən satış xərcləri çıxılmaqla olan dəyəri ilə istifadədəki dəyəri arasında ən yüksəyidir və aktiv digər aktivlərdən və ya aktivlər qrupundan əhəmiyyətli dərəcədə müstəqil olmayan pul axını yaratmadığı təqdirdə fərdi aktiv üçün müəyyən edilir. Aktivin balans dəyəri bərpa edilə bilən dəyərindən artıq olduqda, aktiv dəyərsizləşmiş hesab olunur və bərpa edilə bilən dəyərində yazılır. Əmlak və avadanlıqların dəyərsizləşməsinin müəyyənləşdirilməsi dəyərsizləşmənin səbəbi, vaxtı və miqdarı daxil olan, lakin bununla məhdudlaşmayan qiymətləndirmələrin istifadəsini əhatə edir.

Dəyərsizləşmə, mövcud rəqabət şəraitindəki dəyişikliklər, sənayedəki artım gözləntiləri, kapital dəyərinin artması, gələcəkdə maliyyələşmə mövcudluğunun dəyişməsi, texnoloji köhnəlmə, xidmətin dayandırılması, cari əvəzetmə xərcləri və dəyərsizləşməni göstərən vəziyyətlərdə olan sair dəyişikliklər kimi bir çox amillərə əsaslanır. Pul vəsaitlərini yaradan vahidin bərpa edilə bilən məbləğinin müəyyənləşdirilməsi rəhbərliyin qiymətləndirmələrdən istifadəsini əhatə edir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

4. Uçot siyasətinin tətbiqi zamanı əhəmiyyətli ehtimallar və mülahizələr(davamı)

İstifadə dəyərini müəyyənləşdirmək üçün istifadə olunan metodlara, Cəmiyyətin pul vəsaitlərini yaradan vahidindən gözlənilən gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin qiymətləndirməsini və həmçinin həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti hazırkı dəyərini hesablamaq üçün uyğun endirim dərəcəsini seçməsinə tələb edən diskont edilmiş pul axını əsaslı metodlar daxildir. Bu qiymətləndirmələr, o cümlədən istifadə olunan metodologiyalar ədalətli dəyərə və nəticədə torpaq, tikili və avadanlıqlara olan hər hansı dəyərsizləşmənin miqdarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərə bilər.

Debitor borcların və digər aktivlərin dəyərsizləşməsi

Cəmiyyət, gözlənilən kredit zərəri modelini amortizasiya dəyəri ilə ölçülən maliyyə aktivlərinə tətbiq edir. Debitor borclar üzrə gözlənilən kredit zərərləri üzrə ehtiyatlar ömür boyu gözlənilən kredit zərərləri ilə bərabər məbləğdə qiymətləndirilir.

Qismən hərəkətsiz və yararsız mal materiallar üçün ehtiyat

Qismən hərəkətsiz və yararsız mal-materiallar üçün ehtiyatlar Cəmiyyətin mal-materiallarının qiymətləndirilməsinə əsasən hesablanır. Mal-materiallar zədələnsə, yararsız olub satış qiyməti düşərsə, bu halda mal-materialların silgisi vacib olur. Mal-materialların silinməsi, Cəmiyyətin rəhbərliyi tərəfindən ilin sonuna olan mal-materialların yararsız hala düşməsi və faydalılığının qiymətləndirilməsi əsasında baş verir.

Cari vergilər

Azərbaycanın vergi sistemi, valyuta və gömrük qanunvericiliyi müxtəlif şərtlərə məruz qalır və dəyişikliklər tez-tez baş verir. Bundan əlavə, vergi orqanları tərəfindən Cəmiyyətin subyektlərinin əməliyyatları və fəaliyyətlərinə tətbiq olunan şərh rəhbərliyin açıqlamaları ilə üst-üstə düşməyə bilər. Nəticədə vergi orqanları əməliyyatlara etiraz edə bilər və Cəmiyyətin subyektləri üçün əhəmiyyətli ola biləcək əlavə vergilər, cərimələr və faizlər ilə qiymətləndirilə bilər. Vergi və gömrük orqanları tərəfindən yoxlanış ilindən əvvəlki üç təqvim ili üzrə vergi öhdəlikləri ilə bağlı araşdırmalar aparıla bilər. Müəyyən şərtlərdə təhlil daha uzun müddətləri əhatə edə bilər. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə rəhbərlik müvafiq qanunvericiliyin şərhinin məqsədəuyğun olduğunu və Cəmiyyətin vergi, valyuta və gömrük mövqelərinin davamlı olacağını düşünür.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

5. SİĞORTA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ TƏHLİL

31 dekabr 2023-cü il tarixində bitən il üzrə sığorta növləri üzrə fəaliyyətin nəticələri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Sığorta növü	Birbaşa sığorta üzrə sığorta haqları	Təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	Təkrarsığorta verilməmiş sığorta haqları üzrə	Təkrarsığorta verilməmiş müqavilələrin üzrə alınmış	Verilməmiş komissiyon muzzdlar	Xalis sığorta ehtiyatlarının da azalma/ (artma)	Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	Sığorta ödənişlərinə də təkrarsığorta taçıların payı üzrə	Qaytarılan sığorta haqları üzrə	Sığorta növü üzrə mənfəət/ (zərər)
Fərdi qəza və xəstəlik sığortası	19,071	-	(10,951)	1,261	-	540	-	-	(30)	9,890
Əmlakın yanğından və digər əlavə risklərdən sığortası	97,412	-	(60,545)	201	(38)	2,596	(2,123)	-	(279)	37,223
Avtonəqliyyat vasitələrinin sığortası	816,519	-	(526,491)	-	(1,786)	6,446	(48,457)	23,907	(2,297)	267,842
Hava nəqliyyatı vasitələrinin sığortası	8,100,518	-	(7,525,005)	-	-	(25,180)	(431,328)	431,328	(1,484,042)	(933,708)
Yüklərin (nəqliyyat) sığortası	36,918	-	(26,195)	-	-	(3,034)	-	-	(6,641)	1,048
Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası	2,461	-	(884)	-	(49)	177	-	-	(17)	1,688
Hava nəqliyyatı vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası	5,028,194	-	(4,616,858)	-	-	20,006	(14,660)	14,660	(568,842)	(137,500)
Peşə məsuliyyətinin sığortası	5,780	-	(3,902)	-	-	9	-	-	-	1,888
İşəgötürənin məsuliyyət sığortası	2,847	-	(2,705)	-	-	(106)	-	-	-	36
Ümumi mülki məsuliyyətin sığortası	1,015,068	-	(957,200)	-	-	(6,737)	-	-	-	51,131
İşin dayanması ilə bağlı risklərdən sığorta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Auditorların peşə məsuliyyətinin icbari sığortası	307	-	-	-	(17)	32	-	-	(31)	291
Daşınmaz əmlakın icbari sığortası	1,229,959	-	(541,493)	1,444	(152)	82,748	(23,526)	9,992	(25,127)	733,846
Daşınmaz əmlakın istisnaları ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari sığortası	29,910	-	-	-	(18)	621	-	-	(39)	30,474
Nəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətin icbari sığortası	18,654	-	(7,342)	2,202	(681)	114,961	(100,067)	37,390	(258)	64,859
Sərnişinlərin icbari fərdi qəza sığortası	69,218	-	(2,544)	254	-	3,391	-	-	-	70,319
Səfər sığortası	38,840	-	-	-	-	(33,568)	-	-	(345)	4,928
Cəmi	16,511,678	-	(14,282,114)	5,362	(2,741)	162,903	(620,160)	517,276	(2,087,949)	204,256

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

5. SİĞORTA FƏALİYYƏTİ ÜZRƏ TƏHLİL(davamı)

31 dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə sığorta növləri üzrə fəaliyyətin nəticələri aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

Sığorta növü	Birbaşa sığorta üzrə haqları	Təkrarsığorta üzrə təkrarsığorta haqları	Təkrarsığortaya verilmiş sığorta haqları üzrə	Təkrarsığortaya verilmiş müqavilələr üzrə alınmış komissyon	Verilmiş komissyon muzzdlar	Xalis sığorta ehtiyatlarında azalma/ (artma)	Sığorta ödənişləri və sığorta məbləğləri üzrə	Sığorta ödənişlərində təkrarsığorta açılarının payı üzrə	Qaytarılan sığorta haqları üzrə	Sığorta növü üzrə mənfəət/(zərər)
Fərdi qəza və xəstəlik sığortası	21,437	-	(12,501)	1,513	(24)	(37)	-	-	(61)	10,326
Əmlakın yangından və digər əlavə risklərdən sığortası	85,681	-	(53,387)	537	(87)	(3,049)	-	-	(263)	29,431
Avtonəqliyyat vasitələrinin sığortası	792,391	-	(505,491)	-	(8,898)	4,857	(18,354)	8,503	(25,090)	247,919
Hava nəqliyyatı vasitələrinin sığortası	10,078,756	-	(9,221,689)	-	-	(241,777)	(40,800)	-	(163,244)	411,246
Yüklərin (nəqliyyat) sığortası	11,621	-	(8,482)	-	(181)	(480)	-	-	-	2,478
Avtonəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası	3,274	-	(1,146)	-	(148)	(231)	-	-	(45)	1,703
Hava nəqliyyatı vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətinin sığortası	6,776,837	-	(6,168,681)	-	-	(174,149)	-	-	-	434,006
Peşə məsuliyyətinin sığortası	5,780	-	(3,902)	-	-	21	-	-	-	1,900
İşəgötürənin məsuliyyət sığortası	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ümumi mülki məsuliyyətin sığortası	855,615	-	(808,163)	-	-	(13,461)	-	-	-	33,991
İşin dayanması ilə bağlı risklərdən sığorta	-	-	-	-	-	53	-	-	-	53
Auditorların peşə məsuliyyətinin icbari sığortası	307	-	-	-	(17)	(32)	-	-	(31)	227
Daşınmaz əmlakın icbari sığortası	1,422,846	-	(595,670)	1,102	(159)	(9,749)	(3,256)	-	(36,771)	778,342
Daşınmaz əmlakın istismarı ilə bağlı mülki məsuliyyətin icbari sığortası	30,780	-	-	-	(23)	(141)	-	-	(188)	30,428
Nəqliyyat vasitəsi sahiblərinin mülki məsuliyyətin icbari sığortası	340,485	-	(138,377)	41,388	(10,785)	(87,022)	(121,735)	54,541	(1,009)	77,486
Sərnişinlərin icbari fərdi qəza sığortası	75,116	-	(7,184)	718	-	(3,310)	-	-	-	65,340
Səfər sığortası	25,296	-	-	-	(11)	(1,687)	(171)	-	(244)	23,184
Cəmi	20,526,223	-	(17,524,674)	45,259	(20,332)	(530,195)	(184,315)	63,043	(226,946)	2,148,062

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

6. XALIS SIĞORTA EHTİYATLARININ DƏYİŞMƏSİ

31 dekabr 2023-cü il tarixində başa çatmış il üzrə xalis sığorta ehtiyatlarının dəyişməsi aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Ümumi	Təkrarsığortaçıların payı	Xalis
31.12.2022-ci il tarixinə cəmi ehtiyatlar	10,281,743	(8,630,987)	1,650,756
<i>Ehtiyatda dəyişiklik</i>	<i>54,336</i>	<i>(217,240)</i>	<i>(162,903)</i>
31.12.2023-cü il tarixinə cəmi ehtiyatlar	10,336,079	(8,848,227)	1,487,853

7. AMORTİZASIYA OLUNMUŞ DƏYƏRDƏ BORC ALƏTLƏRİ

31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə olan amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətlərinin balan dəyəri onların ədalətli dəyərində təxmini olaraq bərabərdir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə olan amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətlərinin təxmini ədalətli dəyəri 4,757,700 AZN (31 dekabr 2022-ci ildə 4,757,700 AZN) olmuşdur.

	31.12.2023	31.12.2022
AR Maliyyə Nazirliyinin istiqrazları	4,757,700	4,757,700
Cəmi:	4,757,700	4,757,700

Cəmiyyətin amortizasiya olunmuş dəyərdə borc alətlərindən dövlət qiymətli kağızların Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi tərəfindən orta qiymət üzrə 8% nominal faiz dərəcəsi ilə emissiya edilmiş istiqrazlardan ibarət olmuşdur.

8. İŞLƏRİN APARILMASI XƏRCLƏRİ

İşlərin aparılması xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31.12.2023	31.12.2022
Əmək Haqqı və müfatlar	(892,384)	(797,445)
İcarə xərcləri	(360,000)	(360,000)
Sosial fonda ayırmalar	(128,427)	(114,977)
Bank xərcləri	(89,853)	(101,915)
Təqvim haqları	(65,930)	(88,375)
Əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərin saxlanma xərci	(48,372)	(44,484)
Peşəkar xidmətlər	(44,030)	(21,826)
Sığorta xərcləri	(35,364)	(29,547)
Köhnəlmə və amortizasiya	(28,277)	(33,644)
Nəqliyyat xərcləri	(23,476)	(18,293)
Üzvlük haqqı	(22,500)	(19,000)
İşçi heyətinə çəkilən digər xərclər	(16,761)	(15,302)
Təsərrüfat və inzibati xərclər	(15,948)	(16,003)
Ezamiyyə xərcləri	(10,856)	(5,579)
Rabitə xərcləri	(9,121)	(9,957)
Çap və ofis ləvazimatları	(6,400)	(5,225)
Əsas vəsaitlərə servis və təmir xərcləri	-	(2,677)
Digər xərclər	(23,433)	(16,258)
Cəmi:	(1,821,132)	(1,700,507)

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

9. SAİR GƏLİRLƏR

Sair gəlirlər aşağıdakılardan ibarətdir

	31.12.2023	31.12.2022
Qaytarılan təkrarsığorta haqqları	2,039,677	26,374
Zərərlərin Birbaşa Tənzimlənməsi sistemi üzrə gəlirlər	74,573	-
Subroqasiya gəlirləri	2,474	8,441
Yaşıl Kart sığorta daxili üzrə gəlir	2,345	-
Valyuta məzənnəsinin dəyişməsindən gəlir	1,970	-
Əsas vəsaitlərin təqdim edilməsindən gəlir	-	382
Sair gəlirlər	455	3,118
Cəmi:	2,121,494	38,315

10. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Cəmiyyət vergi hesabatlarını Azərbaycan Respublikasının yerli vergi qanunvericiliyinin tələbləri əsasında hazırlayır və bu tələblər maliyyə hesabatlarının tələblərindən fərqlənir. Bəzi xərclər vergi bazasına aid edilə bilmədiyinə görə Cəmiyyətin maliyyə hesabatlarında müəyyən daimi vergi fərqləri yaradır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə və vergi hesabatları üçün nəzərdə tutulmuş cari aktiv və öhdəliklərin balans dəyəri arasında olan müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir.

11. DEBİTOR BORCLARI

	31.12.2023	31.12.2022
Birbaşa sığorta üzrə alınacaq vəsaitlər	5,495,554	5,617,301
Cəmi:	5,495,554	5,617,301

Cəmiyyətin siyasətinə əsasən müştərilər sığorta müfatlarını razılaşdırılmış ödəniş şərtlərinə uyğun olaraq ödəyirlər.

12. PUL VƏ PUL VƏSAİTLƏRİN EKVIVALENTLƏRİ

	31.12.2023	31.12.2022
Kassa vəsaitləri	2,416	5,399
Bank hesabları	3,223,831	4,461,585
-Azərbaycan manatı ilə	1,449,167	2,625,817
-Xarici valyuta ilə	1,774,665	1,835,768
Sair pul vəsaitləri	6,830	6,253
Cəmi:	3,233,077	4,473,237

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

13. ƏSAS VƏSAİTLƏR VƏ QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

Əsas vəsaitlərin və qeyri-maddi aktivlərin balans dəyərini hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	Avadanlıq və hesablama texnikası	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	Qeyri-maddi aktivlər	Cəmi
<i>İlkin Dəyər</i>					
31 dekabr 2021-ci il	120,188	200,266	49,885	345,373	715,712
Daxilolmalar və kapitallaşdırmalar	-	-	3,255	-	3,255
Silinmələr	(15,292)	(61,600)	-	(1,698)	(78,590)
31 dekabr 2022-ci il	104,896	138,666	53,140	343,675	640,377
Daxilolmalar və kapitallaşdırmalar	1,092	-	-	700	1,792
Silinmələr	-	-	-	(72)	(72)
31 dekabr 2023-cü il	105,988	138,666	53,140	344,303	642,097
<i>Yığılmış köhnəlmə və amortizasiya</i>					
31 dekabr 2021-ci il	(95,547)	(130,392)	(46,129)	(207,666)	(479,734)
Köhnəlmə xərci və amortizasiya	(5,268)	(13,825)	(802)	(13,749)	(33,644)
Yığılmış köhnəlmənin və amortizasiyanın silinməsi	15,084	46,982	-	1,292	63,358
31 dekabr 2022-ci il	(85,731)	(97,235)	(46,931)	(220,123)	(450,020)
Köhnəlmə xərci və amortizasiya	(4,843)	(10,369)	(642)	(12,423)	(28,277)
Yığılmış köhnəlmənin və amortizasiyanın silinməsi	-	-	-	48	48
31 dekabr 2023-cü il	(90,574)	(107,604)	(47,573)	(232,498)	(478,249)
<i>Qalıq dəyəri</i>					
31 dekabr 2021-ci il	24,641	69,874	3,756	137,707	235,978
31 dekabr 2022-ci il	19,165	41,431	6,209	123,552	190,357
31 dekabr 2023-cü il	15,414	31,062	5,567	111,805	163,848

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

14. BANKLARA YERLƏŞDİRİLMİŞ ƏMANƏTLƏR

	31.12.2023	31.12.2022
Banklarda yerləşdirilmiş ödəmə müddəti 3 aydan çox olan əmanətlər	7,900,000	7,900,000
Cəmi:	7,900,000	7,900,000

31 dekabr 2023-cü il tarixində bitən il üzrə Cəmiyyət banklarda yerləşdirilmiş müddətli depozitlərdən 237,000 AZN, 31 dekabr 2022-ci il tarixində bitən il üzrə isə 319,500 AZN faiz gəlirləri əldə etmişdir.

31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərində bitən il üzrə Cəmiyyətin banklarda yerləşdirilmiş müddətli depozitlərinin faiz dərəcələri bazar faiz dərəcələrinə uyğun olmuşdur.

15. SAİR QISAMÜDDƏTLİ AKTİVLƏR

	31.12.2023	31.12.2022
Təxirə salınmış vergi aktivləri	813,390	41,409
İSB-ə ödənilmiş təminat depoziti	500,000	500,000
Büdcə üzrə	48,793	50,866
Gələcək hesab dövrlərinin xərcləri	13,381	5,595
Digər	13,846	69,324
Cəmi:	1,389,410	667,194

16. NIZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2023-cü il və 31 dekabr 2022-ci il tarixlərinə Cəmiyyətin nizamnamə kapitalı hər birinin nominal dəyəri 844 manat olmaqla 17.500 ədəd adi sənədsiz adlı səhmlərdən ibarət 14.770.000 manat təşkil etmişdir.

Nizamnamə kapitalının 31 dekabr 2023-cü il tarixinə 7,770,000 AZN (31 dekabr 2022-ci il: 7,770,000 AZN) məbləğində olan hissəsi keçmiş illərdə yaranmış mənfəət hesabına artırılmışdır.

17. KREDİTOR BORCLAR

	31.12.2023	31.12.2022
Təkrarsığorta əməliyyatları üzrə kreditor borclar	5,611,904	5,977,141
Büdcə üzrə	15,321	-
Sosial sığorta və təminat üzrə	-	14,899
Sair kreditorlar	8,450	12,948
Cəmi:	5,635,675	6,004,989

18. SAİR ÖHDƏLİKLƏR

	31.12.2023	31.12.2022
Gələcək hesabat dövrünün gəlirləri	201,112	256,029
Qarşılıqlı tədbirləri fondu	145,690	145,089
Cəmi:	346,802	401,118

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

19. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

Bir tərəfin digər tərəfə nəzarət etmək qabiliyyətinə malik olduğu, ümumi nəzarət altında olduğu və ya əhəmiyyətli təsir göstərə biləcəyi və ya maliyyə və əməliyyat qərarları qəbul edərkən qarşı tərəfi birlikdə idarə etməsi halında, bir qayda olaraq, tərəflər əlaqəli sayılır. Hər mümkün əlaqəli tərəfi nəzərdən keçirərkən münasibətlərin mahiyyəti nəzərə alınır, nəinki onların hüquqi forması.

- Nəzarəti və ya müştərək nəzarəti və ya hesabatlı bir təşkilat üzərində əhəmiyyətli təsiri olan hökumət; həmçinin
- Eyni hökumətin nəzarəti və ya birgə nəzarəti və ya həm hesabatlı, həm də digər təşkilata əhəmiyyətli təsiri olduğu üçün əlaqəli tərəf olan digər bir təşkilat.

Cəmiyyətə münasibətdə müəssisənin biznes fəaliyyətinə dair qərarlarına əhəmiyyətli təsir göstərə biləcək tərəflər (müəssisə və ya fərdi şəxs) əsas idarə heyəti və fiziki şəxs olan əlaqəli tərəfin yaxın ailə üzvləri əlaqəli tərəf ola bilər.

20. ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ

Cəmiyyətdə risklərin idarə olunması və monitorinqi həyata keçiriləcək aşağıdakı əsas risk növləri fərqləndirilir:

Kredit riski

Digər tərəfin müqavilə şərtlərini yerinə yetirmək qabiliyyətinin olmaması və ya müqavilənin əsas şərtlərini və ya sığortaçıya münasibətdə digər öhdəlikləri pozması nəticəsində meydana çıxan xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski o cümlədən ölkə xaricindən ödəmələrin köçürülməsi zamanı meydana çıxan risklər kredit riskəri hesab olunur. Rəhbərlik kredit risklərinə müntəzəm nəzarət edir.

Hüquq riski

Sığortaçı tərəfindən qanunvericiliyin tələblərinin pozulması və həyata keçirilən əməliyyatların daxili sənədlərə, xaricilərə münasibətdə isə digər ölkələrin qanunvericilikləri ilə uyğunsuzluğu nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranma riski hüquq riski kimi təsnifləşdirilir. Rəhbərlik hüquq risklərinə vaxtaşırı nəzarət edir.

Likvidlik riski

Likvidlik riski, Cəmiyyətin ödəmə müddətində maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirə bilməyəcəyi riskidir. Cəmiyyətin likvidliyin idarə edilməsinə dair yanaşması, qəbul olunmayan itkilərə yol vermədən və ya Cəmiyyətin nüfuzuna zərər vurmada, risklərdən asılı olaraq həmişə öhdəliklərini yerinə yetirmək üçün kifayət qədər likvidliyə malik olmasını təmin etməkdir.

Cəmiyyət, proqnoz və faktiki pul vəsaitlərinin hərəkətini davamlı şəkildə izləməklə və maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin ödəmə profillərini uyğunlaşdırmaqla adekvat pul vəsaitləri və borc öhdəliklərini saxlayaraq likvidlik riskini idarə edir.

Cəmiyyət, hər ay Cəmiyyətin gözlənilən əməliyyat xərclərini, maliyyə öhdəlikləri və investisiya fəaliyyətlərini maliyyələşdirmək üçün tələb olunan pula malik olduğunu təsdiqləyən maliyyə planı hazırlayır. Cəmiyyət, kreditor öhdəlikləri ilə bağlı standart ödəniş dövrlərini hazırlayır və ödənişlərin vaxtında həyata keçirilməsinə nəzarət edir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

20. ƏMƏLİYYAT RİSKLƏRİNİN İDARƏ EDİLMƏSİ(davamı)**Bazar riski**

Bazar riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində sığortaçının vəsaitləri və gəliri üçün yarana biləcək mövcud və ya gələcək təhlükdir . Bazar riski qiymət , valyuta və faiz riskərinə bölünür.Cəmiyyətin rəhbərliyi bazar risklərini qarşılamaq üçün müntəzəm olaraq adekvat tədbirlər görür.

Qiymət riski

Maliyyə bazarlarında dəyişikliyin baş verməsinin sığortaçının maliyyə alətlərinin bazar dəyərində təsiri nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski qiymət riski hesab olunur.

Valyuta riski

Sığortaçının öz fəaliyyəti həyata keçirməsi zamanı müəyyən beynəlxalq valyuta məzənnəsinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski kimi müəyyən olunur. Xarici valyuta məzənnəsindəki dəyişikliklər Cəmiyyətin maliyyə durumuna və pul vəsaitlərinin hərəkətinə təsir edir. Dövrün sonuna Cəmiyyətin Azərbaycan manatı və ABŞ dolları ilə qalıqlar bu maliyyə hesabatlarının müvafiq qeydlərində açıqlanmışdır.

Faiz riski

İnvestisiyalar üzrə faiz dərəcələrinin dəyişməsi ilə əlaqədar xərclərin və ya zərərlərin yaranması riski faiz riski kimi təsnifləşdirilir.

Nüfuz riski

Nüfuz riski – mənfi ictimai rəy və sığortaçıya olan etibarın azalması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması riskidir. Rəhbərlik Cəmiyyətin işgüzar nüfuzunun və müştəri etimadının yüksək səviyyədə saxlanması üçün tədbirlər həyata keçirir.

Portfel riski

Sığortaçının likvidliyinin itirilməsi, gəlirliyinin və vəsaitlərinin investisiya qoyulduğu qiymətli kağızların məzənnəsinin aşağı düşməsi, həmçinin onların emitenlərinin maliyyə vəziyyətinin pisləşməsindən irəli gələn riskdir. Cəmiyyət öz vəsaitlərinin və sığorta ehtiyatlarını müxtəlif sahələrə diversifikasiya etməklə portfel riskini nəzarətdə saxlamağa çalışır.

Transfer riski

Xarici ölkənin və ya xarici şəxsin ödəmə qabiliyyətinin olmaması və ya kredit risklərindən asılı olmayan səbəblərdən sığortaçı qarşısındakı öhdəliklərini yerinə yetirmək istəyində olmaması nəticəsində xərclərin və ya zərərlərin yaranması transfer riski hesab olunur. Cəmiyyət transfer riskləri ilə üzləşmək üçün adekvat addımlar atmaq məcburiyyətində olur.

Məhkəmə işləri

Vaxtarışı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Cəmiyyətə qarşı iddialar irəli sürürlür. Cəmiyyətin rəhbərliyi hesab edir ki bu iddialarlar bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər halları baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq aliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün hər hansı bir ehtiyat fondu yaradılmamışdır.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ

Sığortaçının investisiya fəaliyyəti 25 dekabr 2007-ci il tarixli “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Qanunun VI fəslə ilə tənzimlənir. “Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar” isə Maliyyə Nazirliyinin 21 dekabr 2012-ci il tarixli Q-11 nömrəli kollegiya qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

Sığortaçının öz vəsaiti

Sığortaçının öz vəsaiti – sığortaçının öhdəliklərindən azad olan, məbləği sığorta nəzarəti orqanı tərəfindən müəyyən edilən qaydalara əsasən hesablanan vəsaitdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə “İpək Yolu Sığorta” ASC – nin öz vəsaiti 9,789,915 manat təşkil etmiş və aşağıdakı qaydada hesablanmışdır:

	31.12.2023
Aktivlərin məcmu dəyəri	31,790,923
Ödəmə vaxtı 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	2,654,297
Sığorta ehtiyatları	10,336,079
Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı balans öhdəlikləri (sığorta ehtiyatları çıxılmaqla)	5,611,904
Sığorta ehtiyatlarını təmin vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin məcmu dəyəri	14,352,920
Sığorta fəaliyyəti ilə bağlı olmayan balans öhdəlikləri	370,573
Balansdan kənar öhdəliklər (ödənilməsinə zəmanət verilmiş məbləğlərin cəmi)	100,000
“Sığorta fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 63.1.1 – 63.1.6 – cı və 64.1.1 – 64.1.7 - ci maddələrində göstərilmiş aktivlər qrupuna aid olmayan aktivlərin məcmu dəyəri	1,565,612
Sığortaçının öz vəsaiti	9,789,915

Sığortaçının öz vəsaitlərin investisiyası və məcmu kapitalı

Məcmu kapital – sığortaçının maliyyə sabitliyinin və ödəmə qabiliyyətinin təmin edilməsi üçün lazım olan vəsaitin mövcud məbləğidir. “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Qanunun 63-cü maddəsinə əsasən sığortaçının öz vəsaitin etibarlılığı, likvidliyi və müxtəlifliyi nəzərə almaqla investisiyaya yönəldir və bu vəsaitin onun məcmu kapitalının hesablanması üçün qəbul edilən hissəsi aktivlərin aşağıdakı qruplar ilə ifadə olunur:

- 1 dövlət qiymətli kağızlar;
- 2 bank hesablarındakı pul vəsaitləri;
- 3 daşınmaz əmlak;
- 4 qeyri-dövlət qiymətli kağızları;
- 5 digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər;
- 6 öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri.

Sığortaçının aktivlərin yuxarıda göstərilməyən qruplarına investisiyaya yönəldilmiş öz vəsaiti onun məcmu kapitalının hesablanmasında nəzərə alınmır. Aşağıdakı məlumatlardan görüldüyü kimi 31 dekabr 2023-cü il tarixinə diversifikasiya normalarını nəzərə almaqla Cəmiyyətin məcmu kapitalı 8,616,249 manat təşkil etmişdir.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

Sıra sayı	Aktivlərin adı	Aktivlərin balans dəyərləri	Sığortaçının öz vəsaitlərinin investisiyası					
			Məcmu kapitalın hesablanması üçün qəbul olunan aktivlərin balans dəyərləri	Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydaların 4.2.1-4.2.6-cı yarımbəndlərində göstərilən əmsallar %	Məcmu kapitalı təşkil edən məbləğlər (süt.11 x süt.12)	Faktiki diversifikasiya faizləri ((süt.13/süt.13-ün yekunu))x100%	"Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 5.1.1-5.1.6-cı yarımbəndlərində göstərilən diversifikasiya faizləri %	Məcmu kapitalı təşkil edən məbləğlərin diversifikasiya normativlərini aşmayan hissələri (süt.14 ≤süt.15 olduqda süt.13; əks halda süt.13-ün yekunu x süt.15)
1	2	3	11	12	13	14	15	16
1	Dövlət qiymətli kağızları, o cümlədən emissiyalar üzrə:	4757700.00	4757700	100	4757700	48.59797011	100	4757700
1.1	Emissiya 1	978100.00	978100	100	978100	9.990893619	100	978100
1.2	Emissiya 2	523600.00	523600	100	523600	5.348361005	100	523600
1.3	Emissiya 2	3256000.00	3256000	100	3256000	33.25871549	100	3256000
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	4757700
Kodu	Bank hesablarındakı pul vəsaitləri, o cümlədən bir bankda:	11123831.37	5032215.07	100	5032215.07	51.40202989	80	5032215.07
B16	"Premium Bank" ASC	10172295.93	4110640.62	100	4110640.62	41.98852177	30	2936974.52
B41	"Unibank" Kommersiya Bankı ASC	14907.21	14907.21	100	14907.21	0.152271086	30	14907.21
B12	"Bank of Baku" ASC	0.00		100	0	0	30	0.00
B6	"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC	2358.91	2358.91	100	2358.91	0.024095306	30	2358.91
B4	"AtaBank" ASC	0.00		100	0	0	30	0.00
B25	"Xalqbank" ASC	217510.86	187549.87	100	187549.87	1.915745629	30	187549.87
B26	"Kapital Bank" ASC	716758.46	716758.46	100	716758.46	7.321396099	30	716758.46
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	3858548.97

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

3	Daşınmaz əmlak, o cümlədən bir obyekt üzrə:	0.00	0	80	0	0	20	0
3.1			0	80	0	0	10	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	0
4	Qeyri-dövlət qiymətli kağızları, o cümlədən emissiyalar üzrə:	0.00	0	80	0	0	20	0.00
4.1		0.00	0	80	0	0	15	0.00
4.2		0.00	0	80	0	0	15	0.00
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	0.00
5	Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları	5495553.75	X	X	X	X	X	X
5.1	Ödəmə müddəti 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	2654297.16	X	X	X	X	X	X
5.2	Ödəmə müddəti 90 gündən artıq müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	2841256.59	X	X	X	X	X	X
5.3	Dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları	0.00	X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X
6	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı, o cümlədən	8848226.64	X	X	X	X	X	X
6.1	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərələr ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı	577552.72	X	X	X	X	X	X
6.2	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərələr ehtiyatı istisna olmaqla, digər ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı	8270673.92	X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X
7	Həyatın yığım sığortası üzrə sığortalılara və ya sığorta olunanlara borc verilmiş pul məbləğləri		X	X	X	X	X	X

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

			X	X	X	X	X	X
8	Digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər, o cümlədən bir hüquqi şəxs üzrə:	0.00	0	80	0	0	10	0
8.1			0	80	0	0	5	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	0
9	Öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri, o cümlədən bir işçi üzrə			80			10	
9.1				80			1	
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	0.00
10	Digər aktivlər, o cümlədən	1565611.53	X	X	X	X	X	X
10.1	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	50950.78	X	X	X	X	X	X
10.2	Torpaq, tikili və avadanlıqların kapitalaşdırılması	1092.01						
10.3	Qeyri-maddi aktivlər	111805.01	X	X	X	X	X	X
10.4	Gələcək hesabat dövrünün xərcləri	13381.14	X	X	X	X	X	X
10.5	Sair aktivlər	500000.00						
10.6	Sair debitorlar	0.00	X	X	X	X	X	X
10.7	Sair pul vəsaitləri	6829.37						
10.8	Kassa	2416.38	X	X	X	X	X	X
10.9	Ehtiyatlar	3107.89	X	X	X	X	X	X
10.10	Təhtə hesab şəxslərlə hesablaşmalar	0.00	X	X	X	X	X	X
10.11	Büdcə ilə hesablaşmalar	48793.29	X	X	X	X	X	X
10.12	Təxirəsalınmış vergilər	813389.57	X	X	X	X	X	X
10.13	İddia tələbləri üzrə hesablaşmalar	13846.09	X	X	X	X	X	X
10.14	İşçi heyəti üzrə	0.00	X	X	X	X	X	X
CƏMİ		31790923.29	9789915.07	X	9789915.07	X	X	8,616,249

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

Sığorta ehtiyatlarının investisiyası

“Sığorta fəaliyyəti haqqında” Qanunun 64-cü maddəsinə əsasən sığorta ehtiyatlarını təmin edən pul vəsaitləri etibarlılığı, mənfəətliliyi, likvidliyi və müxtəlifliyi nəzərə alınmaqla investisiyalara yönəldilir və aktivlərin aşağıdakı qrupları ilə ifadə olunur:

- 1 dövlət qiymətli kağızlar;
- 2 bank hesablarındakı pul vəsaitləri;
- 3 daşınmaz əmlak;
- 4 qeyri-dövlət qiymətli kağızları;
- 5 sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları;
- 6 sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı.

Sığorta ehtiyatlarını təmin edən pul vəsaitləri aktivlərin yuxarıda göstərilməyən qruplarına investisiyaya yönəldilə bilməz. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin balans dəyəri 14,352,920 manat təşkil etmişdir. 2023-cü ilin sonuna sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin diversifikasiya normalarını aşmayan hissəsi 10,336,079 manata bərabər olmuşdur.

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

Sıra sayı	Aktivlərin adı	Aktivlərin balans dəyərləri	Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin investisiyası						
			Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin ifadə olunduğu aktivlərin balans dəyərləri	"Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 2.1.1-2.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilən əmsallar %	Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləğini təşkil edən məbləğlər (süt.4 x süt.5)	"Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 3.1.1-3.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilən müvafiq sığorta ehtiyatları	Faktiki diversifikasiya faizləri ((süt.6 /süt.7) x 100%)	"Sığortaçıların investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar"ın 3.1.1-3.1.7-ci yarımbəndlərində göstərilən diversifikasiya faizləri %	Sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləğini təşkil edən məbləğlərin diversifikasiya normativlərini aşmayan hissələri (süt.8 ≤ süt.9 olduqda süt.6; əks halda süt.7 x süt.9)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Dövlət qiymətli kağızları, o cümlədən emissiyalar üzrə:	4757700.00	0	100	0	10336079.37	0	100	0
1.1	Emissiya 1	978100.00	0	100	0	10336079.37	0	100	0
1.2	Emissiya 2	523600.00	0	100	0	10336079.37	0	100	0
1.3	Emissiya 2	3256000.00	0	100	0	10336079.37	0	100	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	0

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

Kodu	Bank hesablarındakı pul vəsaitləri, o cümlədən bir bankda:	11123831.37	9139.37	100	9139.37	10336079.37	0.088422018	80	9139.37
B16	"Premium Bank" ASC	10172295.93	9139.37	100	9139.37	10336079.37	0.088422018	30	9139.37
B41	"Unibank" Kommersiya Bankı ASC	14907.21		100	0	10336079.37	0	30	0
B12	"Bank of Baku" ASC	0.00		100	0	10336079.37	0	30	0
B6	"Azərbaycan Beynəlxalq Bankı" ASC	2358.91		100	0	10336079.37	0	30	0
B4	"AtaBank" ASC	0.00		100	0	10336079.37	0	30	0
B25	"Xalqbank" ASC	217510.86		100	0	10336079.37	0	30	0
B26	"Kapital Bank" ASC	716758.46	0.00	100	0	10336079.37	0	30	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	9139.37
3	Daşınmaz əmlak, o cümlədən bir obyekt üzrə:	0.00	0	80	0	0	0	20	0
3.1			0	80	0	0	0	10	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	0
4	Qeyri-dövlət qiymətli kağızları, o cümlədən emissiyalar üzrə:	0.00	0	80	0	0	0	20	0
4.1		0.00	0	80	0	0	0	15	0
4.2		0.00	0	80	0	0	0	15	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	0
5	Sığorta və təkrarsığorta müqavilələri üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları	5495553.75	5495553.75	X	X	X	X	X	X

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

5.1	Ödəmə müddəti 90 gündən artıq müddətə gecikdirilməmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	2654297.16	2654297.16	100	2654297.16	10336079.37	25.67992239	30	2654297.16
5.2	Ödəmə müddəti 90 gündən artıq müddətə gecikdirilmiş sığorta və təkrarsığorta haqları (dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları istisna olmaqla)	2841256.59	2841256.59	0	0	10336079.37	0	0	0
5.3	Dövlət icbari şəxsi sığortaları üzrə alınmalı olan sığorta və təkrarsığorta haqları	0.00	0	100	0	10336079.37	0	100	0
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	2654297.16
6	Sığorta ehtiyatlarında təkrarsığortaçıların payı, o cümlədən	8848226.64	8848226.64	X	X	X	X	X	X
6.1	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatında təkrarsığortaçıların payı	577552.72	577552.72	100	577552.72	875959.21	65.93374593	100	577552.72
6.2	Bildirilmiş, lakin tənzimlənməmiş zərərlər ehtiyatı istisna olmaqla, digər ehtiyatlarda təkrarsığortaçıların payı	8270673.92	8270673.92	100	8270673.92	9460120.16	87.42673222	75	7095090.12
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	7672642.84

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

7	Həyatın yığım sığortası üzrə sığortalılara və ya sığorta olunanlara borc verilmiş pul məbləğləri		X	X	X	X	X	X	X
			X	X	X	X	X	X	X
8	Digər hüquqi şəxslərin nizamnamə kapitalına qoyulmuş vəsaitlər, o cümlədən bir hüquqi şəxs üzrə:	0.00	X	X	X	X	X	X	X
8.1			X	X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	X
9	Öz işçilərinə borc verilmiş pul vəsaitləri, o cümlədən bir işçi üzrə		X	X	X	X	X	X	X
9.1			X	X	X	X	X	X	X
Aralıq yekun		X	X	X	X	X	X	X	X
10	Digər aktivlər, o cümlədən	1565611.53	X	X	X	X	X	X	X
10.1	Torpaq, tikili və avadanlıqlar	50950.78	X	X	X	X	X	X	X
10.2	Torpaq, tikili və avadanlıqların kapitallaşdırılması	1092.01							
10.3	Qeyri-maddi aktivlər	111805.01	X	X	X	X	X	X	X
10.4	Gələcək hesabat dövrünün xərcləri	13381.14	X	X	X	X	X	X	X
10.5	Sair aktivlər	500000.00							
10.6	Sair debitorlar	0.00	X	X	X	X	X	X	X
10.7	Sair pul vəsaitləri	6829.37							
10.8	Kassa	2416.38	X	X	X	X	X	X	X
10.9	Ehtiyatlar	3107.89	X	X	X	X	X	X	X

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

10.10	Təhtə hesab şəxslərlə hesablaşmalar	0.00	X	X	X	X	X	X	X
10.11	Büdcə ilə hesablaşmalar	48793.29	X	X	X	X	X	X	X
10.12	Təxirəsalınmış vergilər	813389.57	X	X	X	X	X	X	X
10.13	İddia tələbləri üzrə hesablaşmalar	13846.09	X	X	X	X	X	X	X
10.14	İşçi heyəti üzrə	0.00	X	X	X	X	X	X	X
CƏMİ		31790923.29	14352919.76	X	X	X	X	X	10,336,079

Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər

(Xüsusi göstərilmiş hallar istisna olmaqla, məbləğlər Azərbaycan manatı ilə təqdim edilir)

21. MƏCMU KAPİTALIN VƏ SİĞORTA EHTİYATLARININ YERLƏŞDİRİLMƏSİ, NORMATİVLƏRƏ ƏMƏL OLUNMASI VƏZİYYƏTİ (davamı)

Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi tərəfindən təsdiq edilmiş “Sığortaçının investisiya əməliyyatları ilə bağlı Qaydalar” ın 3.3-cü bəndinin tələblərinə əsasən diversifikasiya normativləri tətbiq edildikdən sonra sığorta ehtiyatlarını təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləği sığorta ehtiyatlarının məbləğindən az olmamalıdır. 2023-cü ilin sonuna Cəmiyyətin sığorta ehtiyatlarının təmin edən vəsaitlərin məcmu məbləği həmin ehtiyatların məbləğindən az olmamışdır.

Sığortaçının tələb olunan kapitalı

Tələb olunan kapital – sığortaçının maliyyə öhdəliklərinin tam həcmdə yerinə yetirilməsi üçün tələb olunan vəsaiti ifadə edən məbləğdir. Sığortaçının tələb olunan kapitalın minimum məbləği və müəyyənləşdirilməsi qaydaları sığorta nəzarəti orqanı tərəfindən müəyyən edilir. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə sığortaçılar üçün tələb olunan kapitalın minimum məbləği qeyri-həyat sığorta fəaliyyəti üzrə 5,000,000 manat, təkrarsığorta fəaliyyəti üzrə 5,000,000 manat (cəmi 10,000,000) müəyyən edilmişdir.

31 dekabr 2023-cü il tarixinə Cəmiyyətin faktiki nizamnamə kapitalının həcmi 14,770,000 manat olmuşdur. “Sığorta fəaliyyəti haqqında” Qanunun 79-cu maddəsinin tələblərinə əsasən sığortaçının məcmu kapitalının məbləği onun tələb olunan kapitalının məbləğindən az ola bilməz. 31 dekabr 2023-cü il tarixinə Cəmiyyətin məcmu kapitalının həcmi 8,616,249 manat təşkil etmişdir bu da sığortaçılar üçün tələb olunan kapitalın həcmindən artıqdır.

22. HESABAT DÖVRÜNDƏN SONRA HADİSƏLƏR

Cəmiyyətin 2022 və 2023-cü il üzrə maliyyə hesabatlarının İFRS 17 standartına keçidinə başlanmışdır.